

Belediye

ZAMANIN RUHU KAPSAYICI DEMOKRASİ

31 Mart 2019 Yerel Seçimleri sonuçları itibariyle Türkiye siyasi tarihinin en önemli seçimlerinden biri oldu. Seçimlerin yapılacağı ilan edildiğinde, AK Parti'nin 25 yılı bulan büyükşehirlerdeki belediye hakimiyetinin

son bulacağına dair kuvvetli öngörüler yoktu. Araştırmalar, CHP adaylarının az tanındıklarını gösteriyordu. Kanaat önderleri de pek çoğu ilçe belediyelerinden gelen adayların büyükşehirleri kazanma ihtimalini güçlü görmüyordu. [Sayfa.9](#)

Haftanın Röportajı

“EKREM İMAMOĞLU”

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

“BİZİMLE BİRLİKTE ZİHNİYET DÖNÜŞÜMÜ BAŞLADI.”

Pandemi sonrasında, tıpkı öncesinde olduğu gibi, yeşil, adil ve yaratıcı bir İstanbul için emin adımlarla yürümeyi sürdüreceğiz. Çözüm üstüne çözüm üreteceğiz. Önümüzdeki yıllar için daha çok çalışıp daha fazla fedakârlık yapacağız. Başarmaya devam edeceğiz. Çünkü bu halkın gelecek güzel günleri için başarmaya mecburuz. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da gündemimizin ilk maddelerinden biri kent yoksulluğu olacak. [Sayfa.2](#)

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

VE ASLA VAZGEÇMEYECEĞİZ!

Ekrem İmamoğlu'nun 23 Haziran 2019 tarihindeki seçimi büyük bir farkla tekrar kazanmasının en önemli iki sonucu olmuştur. Birincisi, halkımız tüm baskılara, tüm dalaverelere, tüm hukuksuzluklara karşı vicdanının sesini dinlemiş ve millet iradesinin ortadan kaldırılması kumpaslarına güçlü bir şekilde “dur” demiştir. 23 Haziran seçimlerinde 16 milyon İstanbullu, ülkemizin ilelebet bir demokratik hukuk devleti olarak yaşamasından yana olduğunu göstermiş, buna kalıbını basmıştır. [Sayfa.3](#)

Röportaj

CANAN KAFTANCIOĞLU

CHP İstanbul İl Başkanı

“ÖRGÜTLÜ, PLANLI, SAHİCİ, SAMİMİ”

[Sayfa.5](#)

Röportaj

BUĞRA KAVUNCU

İYİ Parti İstanbul İl Başkanı

“GÖRÜŞLERİMİZ FARKLI DEMOKRASİ TALEBİMİZ AYNI”

[Sayfa.7](#)

Röportaj

MURAT ONGUN

İBB Başkan Danışmanı
Basın Yayın Halkla İlişkiler

“İSTANBUL İTTİFAKI KAZANDI”

[Sayfa.8](#)

BELEDİYELERDEN HABERLER

Belediyeler, vatandaşların dertlerine derman olacak, yenilikçi ve yaratıcı hizmetleri götürmeye devam ediyor. [Sayfa.13](#)

SODEMSEN

Sosyal Demokrat Kamu İşverenleri Sendikası

Prof. Dr. SÜLEYMAN BAŞTERZİ

SODEMSEN Hukuk Koordinatörü

Bu hafta SODEMSEN Hukuk Koordinatörü Prof. Dr. Sayın Süleyman Başterzi'yi konuk ettik. [Sayfa.12](#)

Bültenimize katkıda bulunmak için;
teamarastirma@gmail.com

Haftanın Röportajı

“EKREM İMAMOĞLU”

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

“BİZİMLE BİRLİKTE ZİHNİYET DÖNÜŞÜMÜ BAŞLADI.”

Bir yılınızı Pandeminin en ağır dönemi ile tamamladınız. Normalleşmeyle birlikte nasıl bir yönetim bizi bekliyor? Neler yapacaksınız?

EKREM İMAMOĞLU: Pandemi sonrasında, tıpkı öncesinde olduğu gibi, yeşil, adil ve yaratıcı bir İstanbul için emin adımlarla yürümeyi sürdüreceğiz. Çözüm üstüne çözüm üreteceğiz. Önümüzdeki yıllar için daha çok çalışıp daha fazla fedakârlık yapacağız. Başarmaya devam edeceğiz. Çünkü bu halkın gelecek güzel günleri için başarmaya mecburuz.

Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da gündemimizin ilk maddelerinden biri kent yoksulluğu olacak. Göreve geldikten sonra sosyal konut anlayışını değiştirdik. Herkesin, insan onuruna yakışan konutlarda oturmasını sağlayacak projeleri başlatıyoruz. Silivri’de başlattığımız gibi. Sosyal yardımlarımızı 4 kat arttırdık. Öğrencilerimize, ihtiyaç sahibi insanımıza destek olmaya, çocuklarımıza süt dağıtmaya devam edecek, çiftçimizi ve hayvancımızı desteklemeyi sürdüreceğiz. Doğaya saygılı, küçük çiftçiye koruyan bir üretim anlayışını İstanbul tarımına egemen kılacağız.

İlk öğrenci yurdumuzu Örnektepe’de açtık. Artık Büyükşehir Belediyesi olarak yurt işletiyoruz. Bu yurtların sayılarını arttıracacağız. Öğrencilerimize, ailelerinin gözünü arkada bırakmayacak güvenli, kaliteli barınma olanağı sağlayacağız. Bu yıl içinde istihdam ofislerimizin sayısını iki katına çıkartarak, özel sektörde daha çok istihdam sağlayacağız. İlk yılda 3 bin 800’ün üzerinde insanımızı özel sektörde, 4 bin 500 kişiyi de belediyemizde istihdam ettik. Bu daha da artacak.

Kadınlarımızın yanında olmayı sürdürüyoruz. 150 mahalleye 150 kreş projesinde toplam 2 bin çocuğun yararlandığı 15 kreş hizmete alındı. Yıl sonunda bu sayı 45 olacak. Pandemi sürecinde Anadolu’dan limon, patates ve soğan olarak insanımıza destek vermiştik. Bir nebze olsun dertlerine ortak olmak istemiştik. Bu da devam edecek.

Metro çalışmaları, geçmiş yönetimin durdurduğu 5 yeni hatta tüm hızıyla ilerleyecek. Bu yıl içinde Eminönü-Alibeyköy Tramvayı ve Mecidiyeköy-Mahmutbey Metrosu halkımızın hizmetine sunulacak. Bunlar çok önemli hatlar.

25 yıldır ihmal edilen yağmursuyu, atık su, dere ıslahı gibi alanlarda yaptığımız hamleler hız kesmeyecek. İstanbul’un kronik bir sorunu haline gelmiş bulunan Kurbağalı Dere, Eylül’de yeniden kente kazandırılacak. Devlet Su İşleri’nin uhdesinde olmasına rağmen, Riva Deresi’nde gerçekleştirmediği ıslahı biz yaptık. Dereyi temizledik, birkaç hafta içinde de yeniden su sirkülasyonunu sağlayacağız.

Milyonlarca ağaç ve çiçek dikerek İstanbul’da yeşil alan miktarını artırıyoruz. Kente, sembol meydanlar kazandırmak için de kolları sıvamış bulunuyoruz. Şu ana kadar 25 kentsel tasarım tamamlandı. Bu meydanlar kent kimliğine değer katacak.

Yıl sonuna kadar 23 okulda 23 spor salonunu ve kent genelinde 11 spor tesisini bitireceğiz. Kültür-sanat etkinliklerinin sadece daha geniş kesimlere ulaşmasını değil, kalitesinin yükseltilmesini de önemsiyoruz. Kısacası pandemi sonrasında da İstanbul’a, İstanbullunun layık olduğu hizmeti vermeyi sürdüreceğiz. Hep birlikte başarmayı bir alışkanlık haline getireceğiz.

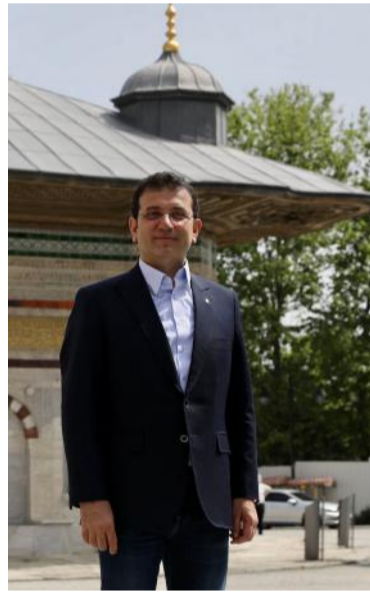
Koronavirüs sonrası kentlerde hayatın radikal bir değişim geçireceği ileri sürülüyor. Özellikle ekonomideki buhran seviyesindeki gerilemenin işsizliği ve yoksulluğu artıracığı ve bunun kentlere önemli bir yük getireceği tespitleri yapılıyor. Siz de böyle düşünüyor musunuz? Bu durum stratejik planlarınızda, önceliklerinizde ve hedeflerinizde bir değişime yol açacak mı?

EKREM İMAMOĞLU: Evet, bazı uzmanlar dünyanın içinde bulunduğu ekonomik depresyonu, 1929’da başlayan ve 1930’lar boyunca etkisini hissettiren “Büyük Buhran” ile kıyaslıyor. Üstelik de bu iyimser görüş. Çünkü ekonomik krizin yanı sıra bir gıda krizinden de söz edenler var. Bu durum da şimdiden dünya kentlerinin üzerine ciddi bir yük bindirmiş durumda. Açık konuşayım; böyle bir yükün altından tek başına hiçbir kurum kalkamaz. Bu sebeple bizim önceliğimiz geniş işbirliği alanları oluşturmak. Devletin tüm kurumlarıyla eşgüdümü, uyum içinde çalışarak 16 milyon İstanbulluyu bu krizden en az hasarla çıkartmak önceliğimiz.

Şu an 11 büyükşehir belediye başkanı ile bir araya gelerek, ekonomik normalleşme için kaynak yaratmaya çalışıyoruz, deneyimlerimizi paylaşıyoruz, dayanışma gösteriyoruz. Esnaf için kira ödeme kolaylığı, askıda fatura kampanyası, çocuklara süt dağıtımı, çiftçiye ücretsiz tohum gibi tarımsal desteklerle yoksul kesimlerin yüklerini hafifletiyoruz.

Şu an Türkiye’nin en büyük sorunu işsizlik. TÜİK verilerine göre bile İstanbul’da işsizlik 2,5 milyon civarında. Geniş tanımlı genç işsizliği ise %27. Bu çok büyük bir rakam. Kurduğumuz Bölgesel İstihdam Ofisleri ile işsizlik problemi yaşayan yurttaşlarımızın iş bulmalarına destek oluyoruz.

İlk etapta 3 Bölgesel İstihdam Ofisi açtık. 2 ofis de yaz aylarında açılacak. Yılsonuna kadar 11 ofis hizmete girecek. Ofislerimiz, Özel İstihdam Bürosu Yetki Belgesi aldı. Bugüne kadar 4 bin İstanbulluya iş bulundu. Pandemi sürecinde bile 500’e yakın istihdam sağlandı. Ayrıca kadın istihdamının artırılmasına da özel önem veriyoruz. Örneğin; erkek işi diye bilinen İSPARK, yani otopark şirketimizde yöneticiden park personeline birçok kadın istihdamı sağladık.

Raylı sistemlerde makinistlik yapan kadın personelimizin sayısı 118'e çıktı. Ancak daha öncede ifade ettiğim gibi böyle bir ağır yük sadece belediye olanaklarıyla kaldırılamaz. Biz, İstanbul'u yabancı yatırımcılar için cazip bir yer haline getirmek zorundayız. Bu amaçla İstanbul Yatırım Ajansı'nı kurduk. İstanbul'un marka değerinin artırılması, kente gelmeyi planlayan yatırımcılara danışmanlık sağlanması, yatırımcı açısından güven ortamının yüksek olduğu bir kent oluşturulması ve istihdama katkı sunulması, ajansımızın öncelikli hedefleri...

Korona krizi ulaşımda yeni tartışmalar getiriyor. Sizin Korona öncesi ulaşım hedefleriniz başlamış altyapı yatırımlarını bitirmek, toplu taşıma kapasitesini artırmak ve kalitesini yükseltmek, böylelikle trafik sorununu çözmek, deniz ulaşımına ve toplu taşıma sistemleri arası entegrasyona önem vermektir. Şimdi ise toplu taşımayı güvenilir seviyelere çıkarmak, aktif ulaşım türlerine kaynak ayırmak, özel araç kullanım artışının önüne geçecek politikalar geliştirmek, herkes için kapsayıcı ulaşım gibi eşitsizliklere yönelik konular tartışılıyor. Ulaşım politikalarınız bu durumdan nasıl etkilenecek?

EKREM İMAMOĞLU: Bildiğiniz gibi pandemi sonrasında tüm dünyada, ulaşım sorununun çözümüne yönelik yeni arayışlara girildi. Biz de Bilimsel Danışma Kurulumuzun tavsiyeleri ışığında, salgının sönümlenmeye başladığı aşamada, kent yaşamı ve yolculuk davranışlarının yeniden şekillenmesi gerektiğini ifade ediyoruz. Bakınız, İstanbul'da günlük yolcu sayısı, toplu taşımada 7-8 milyon... Buna minibüs, taksi, dolmuş ve servis araçları da eklendiğinde 13-14 milyona ulaşıyor.

Ulaşımında yoğunluk, daha çok mesai başlangıcı ve bitiminde yaşanıyor. İşte biz, bu verilere dayanarak, ısrarla, valiliğin aldığı tedbirlere ek olarak iki konuda daha önlem alınmasını istiyoruz. İlk önerimiz, farklı mesai saati uygulaması.

Günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatlerinin çeşitli kamu kurumları ve özel kuruluşlarda farklı şekilde düzenlenmesi ile zirve saatlerdeki toplu taşımadaki yolcu sayısı ve trafikteki yoğunluk önemli ölçüde azalır. Bu önlem, birçok Avrupa ülkesinde normal koşullarda bile başarıyla uygulanıyor. İkinci önerimiz ise ayrı şerit uygulaması. Zirve saatlerde, yoğun güzergâhlardaki karayollarında, birer şerit sadece toplu taşıma araçlarına tahsis edilmeli. Bu uygulamanın kamu yönetimi tarafından sıkı denetimi de toplu taşıma içindeki yolcuların temas sürelerini azaltarak önemli ölçüde bulaş kontrolü sağlar.

Korona süreci tarımın metropoller için ne kadar kritik bir konu olduğunu gösterdi. Kentsel tarım için plan nedir? Bir öncelik kazandı mı? Sağlıklı ve ekonomik gıdaya erişim için neler yapılması gündemde?

EKREM İMAMOĞLU: Doğrusu korona süreci olmadan da biz tarımın ne denli önemli olduğunu farkındaydık.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

VE ASLA VAZGEÇMEYECEĞİZ!

Ekrem İmamoğlu'nun 23 Haziran 2019 tarihindeki seçimi büyük bir farkla tekrar kazanmasının en önemli iki sonucu olmuştur. Birincisi, halkımız tüm baskılara, tüm dalaverelere, tüm hukuksuzluklara karşı vicdanının sesini dinlemiş ve millet iradesinin ortadan kaldırılması kumpaslarına güçlü bir şekilde "dur" demiştir. 23 Haziran seçimlerinde 16 milyon İstanbullu, ülkemizin ilelebet bir demokratik hukuk devleti olarak yaşamasından yana olduğunu göstermiş, buna kalıbını basmıştır.

23 Haziran'ın ikinci önemli sonucu ise, halkımız talan düzenine, israf ekonomisine, kayırmacılık sistemine artık yeter demiştir. Artık yeter, artık İstanbul'un zenginlikleri bir avuç azınlığa değil, tüm İstanbullulara adil dağıtılacak!

Hem demokrasi hem de refah bir kentin ulaşmak isteyebileceği en üst seviyedir. İşte bir yıl içinde Ekrem İmamoğlu, refahın ve demokrasinin kenti olma yolunda İstanbul'a nefes aldırma, İstanbullular bu kentte yaşıyor olmaktan mutlu olmaya başlamıştır. Cumhuriyet Halk Partisi'nin derman belediyeçiliği, halkçı çözüm belediyeçiliği tüm kente huzur, tüm insanlara mutluluk getirmiştir.

Şehir, içinde yaşayan insanların gerçek dünyasıdır. Çoğunluk için tüm dünya sadece yaşadığı şehirden ibarettir. İnsan yaşadığı şehre adeta mahkumdur: İşi, eşi, çocukları, arkadaşları, anıları, mezarları o şehirdedir çünkü. Medeniyet, kalkınma, bağımsızlık biraz da birkaç kuşak aynı mahallede, hatta aynı evde yaşamış olmayı gerektirir; sürekli kaçıp göçmek ülkenin de şehrin de insanlığın da dramıdır, açık başarısızlığıdır.

Yaşayan bir organizma olan şehir her gün yeniden kurulur, her gün değişir. Eğer şehri yönetenler iyi ve başarılı bir şehir kurarlarsa, içinde yaşayanlar için dünya yaşanılır bir yer olarak görülür, huzur bulunan bir ortama döner ve insan şehrinde kendini evinde hisseder. Dünyanın en güzel, en zengin, en şanslı şehirlerinden biri olan İstanbul maalesef uzun süredir içinde rahat ettiğimiz evimiz olmaktan çıkmıştı. İnsan nasıl olur da yönettiği bir şehri, yaşadığı bir dünyayı yaşanmaz hale getirir? Buna sadece bir cevabımız var: Son dönemde İstanbul'u yönetenler, halkın rahat edeceği, halkın nefes alacağı, halkın insanca yaşayacağı yatırım ve hizmetleri yapmak yerine sadece bir grup azınlığın cebini dolduracağı çığır projelere, anlamsız gösterişlere ve tuhaf göz boyamalara girişmişlerdir.

Biz öncelikle İstanbul'u tekrar 16 milyon için "huzurlu evimiz" yapıyoruz. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, 1 yıl sonraki icraatlarını anlattığı programda konuşmasına "Bir kamu yöneticisi için en güzel, en onurlu görevlerden biri hesap vermektir. İyi bir yönetici, iyi bir siyasetçi, kamu gücünü ve bütçesini doğru ve yerinde kullanıp kullanmadığının hesabını vermektir ancak ve ancak memnuniyet duyabilir. Çünkü kamuda şeffaflık ve hesap verebilirlik kalmazsa cürüme başlar. O nedenle biz ısrarla ve sık sık vatandaşımıza hesap vereceğiz" ifadelerini kullandı.

CHP farkı budur: Tüm belediyelerimiz belediye meclisi toplantılarını halka açık olmasıyla, internet üzerinden canlı yayınlanmasıyla yetinmiyor, planlamadan projeye kadar tüm yatırım ve hizmetlerde halkla beraber kenti yönetiyor. Böyle yönetilen bir kentte şanslı azınlığa sağlanan bir ayrıcalık olmaz, israf olmaz, zenginliğin çar çur edilmesi olmaz. İstanbullular 23 Haziran'dan bu yana eşit, özgür, dayanışmacı ve üreten bir şehri, bu anlamda da huzur bulacağı bir dünyayı yeniden kuruyor.

İstanbullular en karanlık günlerde bile evlerinde tekrar huzur içinde yaşamaya, sapsiz olmadığını hissetmeye, nefes almaya başladı. Korona salgını günlerinde Recep Tayyip Erdoğan, işsiz vatandaşın elinde avucunda kalmış son kuruşlarına göz dikmişken CHP Belediyeleri askıda fatura, halkın bakkalı gibi uygulamalarla toplumun kadim dayanışma duygusunu harekete geçirdi ve halkın derdine derman oldu. Her türlü engellemelere, her türlü baskıya rağmen dayanışmayı büyütüyoruz, her türlü baskıya rağmen üretimi artırıyoruz, her türlü yasa tanımazlığa rağmen İstanbullulara ve bulunduğumuz her alanda tüm Türkiye'ye hizmete devam edeceğiz.

Birbirinden değerli ve birbirinden başarılı tüm Belediye Başkanlarımız ile, içinde bulunduğumuz olumsuz şartlardan şikâyet etmeden, enkaz devraldık bahanelerine sığınmadan, tüm engellere göğüs gererek halka hizmeti sürdürüyoruz. Ülke genelinde kuracağımız iktidarın filizlerini yerelerde yaşıtmaya başladık. Gelecekte nasıl bir iktidar kuracağımızı en iyi bir biçimde iktidar olduğunuz yerel alanlardaki başarılarınızla gösterebilirsiniz. Biz büyük bir fırsata sahibiz ve bu fırsatı halkımızın yararına değerlendiriyoruz.

Bu ülke hepimizin. Asla pes etmeyeceğiz, asla yılgınlık göstermeyeceğiz, asla halkımıza umutsuzluk yaymayacağız. Sayın İmamoğlu, 31 Mart İstanbul seçimleri iptal edildikten sonra, ceketini çıkarıp kolları sıvayarak ne demişti, hatırlayalım:

"Yolumuz uzun, heyecanımız yüksek, gençliğimiz var. Ve de asla vazgeçmeyeceğiz!"

İşte bizim tüm belediye başkanlarımız bu şiarla çalışıyor. Enseyi karartmak yok. Her şey güzel oldu, her şey çok daha güzel olacak! Tüm Türkiye bizim evimiz ve evimize huzur, refah ve aydınlık günler mutlaka gelecek.

Bize ilkokuldayken tarımda kendi kendine yeten 7 ülkeden biri olduğumuz öğretilmişti. Gerçekten de bu böyleydi. Ama gelinen noktada bu ülke patates, soğan krizleri gördü. Olacak iş mi? Bu yüzden de daha göreve gelmeden İstanbul'da tarımı destekleyeceğimizi söyledik; projelerimizi paylaştık. Göreve gelince de hemen uygulamaya başladık.

Öncelikle İstanbul'da tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin mevcut durumunu net olarak ortaya koymak amacıyla çalışma başlattık. Üç ay süren araştırma, Pendik Göçbeyli Mahallesi'nden başladı, 14 ilçe 211 mahallede gerçekleştirildi.

Buradan elde ettiğimiz veriler ışığında yeni projelerimizi şekillendirdik. Özel bir sayfa açtık tarıma. Üç tane yeni sulama göletini hizmete aldık. Daha önce 4 sulama göleti vardı. Bu göletlerle 1700 dekar alan sulanabiliyordu. Biz, bunu 5 bin 200 dekara çıkardık. İstanbul'daki bu köylerin, bu çiftçilerin fide, gübre, ilaç ihtiyacını biz sağlıyoruz. Kendilerine alım garantisi de veriyoruz. Yine Halk Süt projemiz sayesinde artık Çatalca'nın, Silivri'nin süt üreticileri İstanbul'un yoksul ailelerinin çocuklarına süt yolluyor.

Zor bir yıl oldu. Önce merkezi yönetimin belediye yetkilerini ve gelirlerini kısıtlamaya yönelik girişimleri, belediye meclisinde engellemeler ve en sonda da Covid 19 süreci. Belediyecilik açısından nasıl bir yıl oldu?

EKREM İMAMOĞLU: Sizin de ifade ettiğiniz gibi İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ndeki ilk yılımız, önümüze çıkartılan engelleri aşmakla ve 16 milyon İstanbullunun sorunlarını çözmekle geçti. Bunda da çok başarılı olduk.

İş başına geldiğimiz ilk dönemde kasamızda çalışanların maaşını verecek para yoktu. Geçmiş dönemden kalma ve acil kapatılması gereken 14 milyar liralık bir kara delik vardı. Aybaşında yeni yönetimin kasasına yatırılması gereken 1 milyar lira, Türkiye tarihinde bir ilke imza atılarak, 15 gün önceye çekilip eski yönetimin kasasına yatırılmıştı. Önceki dönemde kötü yönetilmiş olan iştiraklerimiz, vergilerini ödeyemiyor, ihalelere katılamıyordu. Faiz ve borç batağında iddik. Kamu bankalarından kredi almamız engelleniyordu. Dış kredi almamıza da çomak sokuluyordu. Geçmiş yönetimin İstanbul Kalkınma Ajansı'na ödemesi gereken birikmiş 123 milyon liralık aidat, biz iş başı yapınca Maliye Bakanlığı tarafından, daha elimize ulaşmadan, kaynağında kesiliverdi. Nakdimize el konuldu. Bizden önceki yönetim, 2.77 milyar lira değerindeki taşınmazı satarak kendine ek gelir sağlamış. Bizim 1.4 milyar liralık satış teklifimiz aylardır mecliste bekliyor. Ek gelir sağlamamız engelleniyor. Olacak iş mi? Koronavirüs süreci boyunca merkezi hükümetten tek bir kuruş almadık. İştiraklerimizin gelirlerinin yüzde 90 civarında düştüğü ve halkın acil yardıma ihtiyacı olduğu bu dönemde bile önümüze maddi engeller çıkarıldı.

Toplumdaki dayanışma duygularını canlandırarak, ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak için topladığımız bağışlar, hukuk hiçe sayılarak bloke edildi. Toplumda bir ekmeğe muhtaç insanlar varken, bu yapılara inanmıyorum.

Ancak biz, ekmeğe edebiyatı yapmadık. Bütün bunlara rağmen denk bütçe yaptık, hizmetleri devam ettirdik. Hatta geçmiş dönemde durdurulan yatırımları yeniden canlandırdık. Tüm Koronavirüs süreci boyunca 16 milyon İstanbullunun yanında olduk. İhtiyaç sahipleri olanların ekmeğini, sularını ayaklarına götürdük.

Sağlık çalışanlarımızın 3 ay boyunca ücretsiz otelde kalmalarını, araçlarını bedava İSPARK otoparklarına park etmelerini sağladık. Gerekli hallerde ücretsiz ulaşım hizmeti verdik.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak bir yılda yaptıklarımızı burada ana hatlarıyla bile anlatsam saatlerce konuşmam gerekir. O yüzden değişimi yaratan asıl unsura değinmek istiyorum: bizimle birlikte belediye bir zihniyet dönüşümü yaşadı. Nasıl mı oldu? İstanbul halkı, yönetimde adı kalmış kendi unutulmuş olan eşitlik, dayanışma, üretim ve özgürlük kavramlarıyla buluştu. Her alanda tasarrufa gittik. Sadece bir avuç vakfa yapılan 700 milyon liralık yardımı kestik, bu parayı ihtiyaç sahipleri için kullandık. Belediyedeki gereksiz araçları iade ettik. Kapatılan İETT Motor Fabrikası'nı yeniden açıp, ustalarımızın ehil ellerine teslim ettik. Şu an milyonlarca avro tasarruf yapıyoruz.

Kadın erkek eşitliğine, işe alımda liyakate önem verdik. Bugün belediyemizde, yönetici düzeyinde çalışan kadın sayısı geçmiş dönemin iki katı. Personel düzeyinde ise kadın sayısı 2,5 kat artmış bulunmakta. Yaptığımız işe alımlarda adayların en büyük torpili kendi bilgi, beceri ve yetkinlikleri oldu. Liyakat sahibi olan alındı. Eş, dost, akraba selamıyla istihdam son buldu. Her türlü inanca karşı eşit mesafemizi koruduk. Toplumsal dayanışma ve yardımlaşmayı arttırdık. 30 bin öğrencimize eğitim yardımı yaptık. Bir milyon aileye ayni ve nakdi yardım yaptık. Askıda fatura kampanyamızla 80 bin ailenin su ve doğal gaz faturası ödendi. İşletmesini açamayan esnafımızın faturalarını erteledik. Kimsenin suyunu, doğalgazını kesmedik. Üretimde de önemli bir aşama kaydettik. 110 bin çocuğa dağıttığımız Halk Süt, Silivri ve Çatalca'nın köylerinden sağlanıyor. Toplam 9 ilçe ve 82 köyde tarıma destek verdik. Köylüye 3,5 milyonun üzerinde fide dağıttık. Bu, Büyükşehir Belediyesi tarihinde bir ilk. İSMEK'lerde üretime dönük programlar başlattık. Bakın, şu son koronavirüste İSMEK, 1 milyon kadar maske üretti ve bu maskeler İstanbullulara ulaştırıldı.

En başta kent içi hareketliliği özgürleştirdik. İstanbul'da 24 saat kesintisiz ulaşım uygulamasını başlattık. Bugün Adalar'a bile 24 saat vapur çalışıyor. İstanbulluların rahatlıkla nefes alacağı yeşil alanlar, yurttaşlara açılıyor. Daha önce kimsenin faydalanamadığı kentin doğal dokusu, insanımızın hizmetine veriyoruz. İstanbul, bir avuç insanın değil 16 milyon İstanbullunun oluyor. Adalardaki atlara bile özgürlük sağladık.

Büyük İstanbul Otogarı'nı suç mahalli olmaktan çıkardık. Sadece yenilemedik, aynı zamanda çevresine katkı sunan, etrafındaki semtleri besleyen bir yer olması için de çalışıyoruz. İstanbul'un tarihine sahip çıkıyoruz. Tarihi çeşmelerde olduğu gibi onları çağımızda da İstanbulluya hizmet eden donatılara dönüştürüyoruz. Kısacası yıllar sonra yeniden insani ve evrensel değerleri hâkim kıldık.

Her alanda bilimin yol göstericiliğine başvurduk. İstanbul'un bana göre 3 önemli sorunu var. Bunlar deprem, mülteciler ve yok yere başımıza çıkarılan Kanal İstanbul Projesi.

Tüm bu alanlarda bilimsel kurullar kurduk, çalıştaylar düzenledik. Konunun tüm paydaşlarını bir araya getirdiğimiz platformlar kurduk.

Geçen bir yıllık sürede, katılımı İstanbul'da yönetiminin tam anlamıyla bir parçası haline getirdik. Sadece bilim kurulları, Kent Konseyi, Turizm Atölyesi gibi kurumsal atılımlar yapmadık. Kentin 39 ilçe başkanını, tek tek ziyaret ettik. Sorunları yerinde dinledik, neler yapabileceğimize baktık. Partizanlığı yönetim anlayışından söküp attık. Bu süreçte kentin yollarını, köprülerini, kavşaklarını, metrolarını inşa etmeyi sürdürdük. Havasını, denizini, derelerini temizlemeye devam ettik. Kente parklar, yeşil alanlar kazandırdık. Bana göre geride bıraktığımız ilk yönetim yılını başta da söylediğim gibi, yaşanan zihniyet dönüşümüyle açıklayabiliriz.

“ÖRGÜTLÜ, PLANLI, SAHİCİ, SAMİMİ”

31 Mart öncesi yapılan araştırmalarda CHP seçmenleri de dahil olmak üzere seçmenlerin çoğunluğu AKP'nin kazanacağını düşünüyordu. Nasıl oldu da çoğunluğun düşündüğünün tersi sonuç çıktı?

CANAN KAFTANCIOĞLU: İstanbul örgütü olarak 31 Mart seçimlerine hazırlanırken aylar öncesinde, hatta 1 yıl öncesinden İstanbul'da nasıl bir stratejiyle bu süreci yürütebiliriz diyerek birbirine paralel çalışmalar başlattık. Bu çalışmalar, yaptığımız kamuoyu araştırmaları ve elbette ki İstanbul özelinde nasıl bir belediye başkanı profiliyle kazanırız çalışması, bizim bu süreçte büyük yol göstericimiz oldu.

Bir kere şunu ifade etmek lazım, biz İstanbul örgütü olarak bu seçimi kazanacağımıza inanıyorduk çünkü planlı programlı sistematik çalıştık ve yine kendi istediğimiz aklımızdan geçen adayla değil, İstanbul halkının bizden beklediği, talebi olan bir belediye başkanıyla kazanacağımızı biliyorduk. Bu da yetmiyordu, doğru bir stratejiyle kazanacağımızı biliyorduk. 31 Mart seçimlerine giderken aday profili çalışması yaptığımızda, İstanbul halkı bize nasıl bir belediye başkanına oy vereceğine tarif etmişti. Yani, isimleri sormadan bir profil araştırması yapmıştık. Güzel olan sonuç, sadece İstanbul'da değil, tüm Türkiye için aynı stratejiyi işaret ediyordu. İstanbul halkının bize tarif ettiği profilde belediye başkanımız vardı ve onun aday gösterilmesiyle çalışmalara başladık. Hakikaten öncesinden planlanan eşgüdümlü bir çalışma oldu. Söylediğiniz çok doğru bu çalışmaları biz yaparken vatandaşın memnuniyetsizliğini de ölçüyorduk, nasıl kazanacağımızı da biliyorduk. Ama toplumun genelinde biz bu yerel yönetimlerden, bu büyükşehir belediye başkanından memnun değiliz, oy da vermeyeceğiz ama yine de AKP kazanır duygusu vardı. Bir de itiraf etmek lazım 24 Haziran seçimlerinden, yani Cumhurbaşkanı seçiminden dolayı özellikle seçimde CHP'ye karşı bir öfke de var ve biz bu öfkeyi nasıl umuda dönüştürürüz diye de çalışma yaptık. Hem saha çalışmaları hem iletişim çalışmaları elbette birbirini besler. Bu çalışmalarla İstanbul'da önceki seçimde partiye oy vermiş vatandaşın öfkesini de umuda dönüştürdük. Buna rağmen seçimde biz oy versek de kazanan AKP olacak duygusu vardı, ama pes etmedik.

Çalışmalarımızı hep birlikte ve planlı yürüttüğümüzde ve de çok çalıştığımızda 31 Mart'ta bu sonucu aldık diyeyim. Hakikaten bütün örgütümüz, adayımız, adaylarımız inanılmaz çalıştı. Bizim adayımız belirlendiğinde biliyorsunuz tanınırlığı düşük bir adaydı. Ama bizim karar vermemizde tanınırlık etki olmadı. Evet tanınıyordu ama tanıttığımızda seçmenin, vatandaşın seveceği güveneceği ve oy vereceği bir aday olduğuna inandık.

31 Mart'ta seçim 13 bin oyluk farkla alınmıştı, iptal olup 23 Haziran'a gidildiğinde 800 bin farka çıktı. CHP'nin bu süreçte seçmene ulaşırken stratejisi ve seçimde oynadığı rol ne oldu?

CANAN KAFTANCIOĞLU: Aslında biz 31 Mart'ta da 13 bin farkla kazanmadık. Sandıklar hukuksuz bir şekilde yeniden sayılarak, iptal edilmemesi gereken oylar hukuksuz olarak iptal edile 13 bin farka getirildi. Aslında daha büyük bir fark vardı. 23 Haziran'da da 804 bin küsur oyla kazandık. İl Başkanı olarak söylemeliyim ki, Cumhuriyet Halk Partisi örgütleri, Millet İttifakı adayına oy veren İyi Parti örgütleri, oy veren diğer siyasi parti üyeleri, oy veren vatandaşlar, bütün STK'lar, sadece İstanbul'da değil, Türkiye'nin her yerinden partililerimiz, başka partilerden arkadaşlarımız, STK'lardan barolara varıncaya kadar çok geniş bir yelpazede insan, kenetlenerek daha da organize çalışma yürüttük. Organizeden kastım şu, örneğin 31 Mart seçimlerine giderken her okulda bir hukuk sorumlumuz bulunurdu. Sandık başlarında elbette görevlilerimiz ve müşahitlerimiz vardı. Ama 23 Haziran'a giderken Türkiye'den, hatta yurtdışından gelen desteklerle birlikte her okulda bir hukuk sorumlusu yerine, her sandığa bir hukuk sorumlusu koyabilecek bir çalışmaya imza atmış olduk. O yüzden iki seçim arasında böyle bir fark oldu.

Başarımızdaki önemli unsurlardan biri de seçim stratejimiz. Hakikaten Genel Merkez'imizin tüm Türkiye'de uyguladığı, bizlerin de dolayısıyla İstanbul'da uyguladığı seçim stratejisinde, iktidar beka gibi, ulusal güvenlik gibi vatandaşın o gün gündemi olmayan makro konulara tutunurken, biz vatandaşın yereldeki sorunları üzerinden siyaset ve siyaset dili kurguladık. Yine önemli unsurlardan biri de elbette CHP örgütünün örgütlü, planlı programlı çalışması ve adayımızın hakikaten sahici, samimi ilkeli ve çok çalışan biri olmasıydı. Adayımızın, toplumun her kesimine samimiyetini, dürüstlüğünü, ahlakını ve İstanbul'a hizmet edeceğine olan inancını samimi bir şekilde aktarmasından kaynaklandı. Yani bizim adaylarımız, İstanbul'da, başta büyükşehir belediye başkan adayımız, AKP'nin adayı gibi, olmadığı biri gibi gözükme durumunda kalmadı. Ne ise oydu zaten vatandaşla karşılıklı olan da buydu. O nedenle seçimleri bu şekilde tamamladık.

AKP her zaman stratejisini kutuplaştırma üzerine oturmuş olan bir parti. Bu sefer de denendi. Bu kez neden tutmadı sizce?

CANAN KAFTANCIOĞLU: Bu kez tutmadı, emin olun bundan sonra da tutmayacak. Çünkü tarihin her döneminde böyle olmuştur, belirli konularda bir doygunluk noktası olur. Onlar belirli siyasi düşüncüyü, algıyı oluşturmak için kutuplaştırmadan beslenir. Beka gibi, ulusal güvenlik gibi, darbeler gibi, vatandaşın hiç gündemi olmayan suni gündemler belirli dönemlerde tutar. Vatandaş zaman içinde artık işin o kadar suyunun çıkarıldığını görür ki, söylediklerine kendilerinin bile inanmadığını görür ve en önemlisi bu söylemlerin iktidarını devam ettirebilmek için olduğunu hisseder. Vatandaşın geçim derdine, kadınların, gençlerin sorunlarına hiç yönelmediğini görür, o noktadan sonra artık medya elinizde de olsa, yalanlarınızı sıklıkla tekrarlasanız da hiçbir şekilde karşılık bulmaz. Bu nedenle bu söylemler bundan sonra hiçbir şekilde tutmaz. Vatandaş artık neyin ne olduğunu gördü. Bundan sonra da tutmasının imkanı yok. Ve son cümle şunu eklemek isterim; vatandaşlar, bu topraklarda yaşayan 83 milyon, siyaset ne kadar kutuplaştırmak isterse istesin, siyasetin dili ne kadar sertleşirse sertleşsin sokaktaki vatandaş artık kavga istemiyor. Bizler sürekli sokakta ve sahadayız görüyoruz. Artık kutuplaşma istemiyor, kimliği neyse, inancı neyse farklılığı her neyse bunları bir kenara bırakarak, gerçek sorunları üzerine eğilen sağlam ve sahici birinin kendilerine fayda sağlayacağını düşünüyor. O yüzden tutmadı bundan sonra da tutmayacak.

Seçimlerde, seçmenin kararını genellikle etkileyen faktör ekonomidir. İstanbul seçimlerinde de yine ekonomiydi ama aynı zamanda demokrasi ve tek adam yönetimi gibi kaygılar da öne çıktı ve etkili oldu dendi. Siz sahanın nabzını tutuyorsunuz. Sizce de böyle miydi?

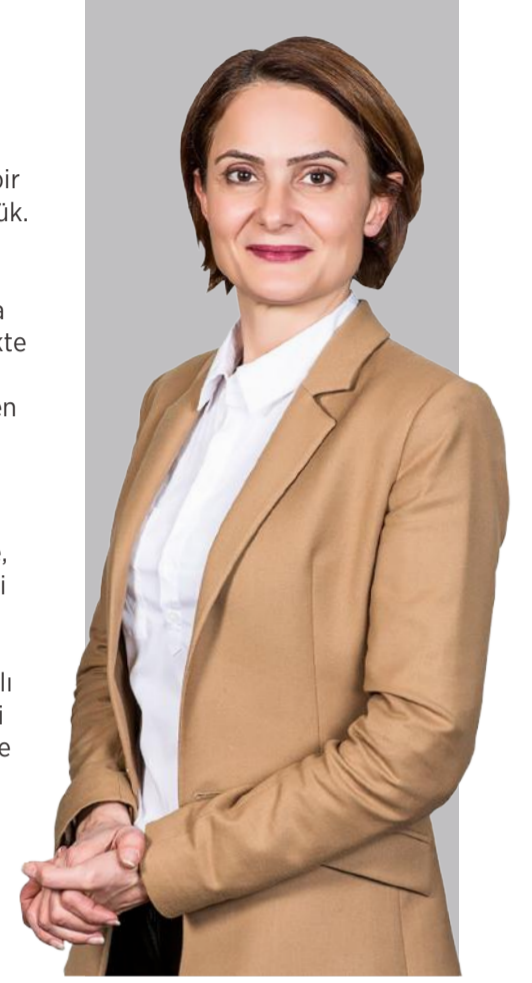
CANAN KAFTANCIOĞLU: Etkisi elbette vardı. Vatandaş şunu hissetti artık, adaletin olmadığı, hukukun üstünlüğünün olmadığı yerde, demokrasinin olmadığı yerde vatandaş ekonomisinin de düzelmeyeceğini, sorunlarının da çözülmemeyeceğini hakikaten hissetti. Eskiden “demokrasi insana ekmek gibi lazım” derdik. Ama bu kelimedede kalır ve hissedilemezdi.

Vatandaş 18 yıllık AKP iktidarı boyunca aslında demokrasinin hakikaten ekmek gibi, su gibi zaruri bir durum olduğunu fark etti. O yüzden vatandaş bir kişinin, o kişi kim olursa olsun önemli değil,

Röportaj

“CANAN KAFTANCIOĞLU”

CHP İstanbul İl Başkanı

iki dudağının arasından çıkan kelimenin kanun sayıldığı, bir kişinin sürekli parmak salladığı, işine geldiği zaman işine geldiği şekilde kişilere terör estirip yaftaladığı şeylerin kendisine de bir faydası olmadığını gördü.

Evet çok doğru tespit etmişsiniz, özellikle 23 Haziran demokrasiye bağlılığının baskın olduğu bir seçim oldu. Yani yerel seçim olmasının bir adım önüne geçti diyebiliriz.

AKP örgütünün de bir dağılma yaşadığı söylendi. Böyle bir şey gözlemlediniz mi sahada?

CANAN KAFTANCIOĞLU: Gözlemledim mi değil, bunu yaşıyoruz zaten. Hatta şöyle bir bilgi vereyim, -belki ilk defa bir röportajda bunu paylaşacağım- AKP örgütleri, Türkiye genelini bilmiyorum, ama İstanbul'da dağılmış durumdadır.

Somut şu örneği vereyim, Ben kendimi meslektaşım ile kıyaslayayım. Korona döneminde, salgın boyunca AKP İstanbul İl Başkanı'nın, İstanbul halkının sorunlarına dönük paylaşımını geçtim, keşke bir tane paylaşımı olsaydı. Amerika'ya maske gönderiliyor paylaşılıyor, ama İstanbul'daki vatandaşa maske ulaşmış mı ne bir paylaşımı var, ne bir sözü. Bir kez, bir kare bile sokakta bir tane fotoğrafı yok. Başkan nasılsa, örgüt de öyledir.

Seçim sonrası, pandemi dönemi de dahil olmak üzere, AKP örgütlerinin sahada vatandaşa söyleyecek sözleri kalmadığı için sokakta olmadıklarını biliyoruz. Biz sokakta böyle görüyorduk, örgütlerinin sahada hiç olmadığını hissediyorduk. Ama gerçekten böyle midir diye 15 - 20 gün önce İstanbul'da kapsamlı bir kamuoyu araştırması yaptık. Bu anlamda veri çok kıymetli. Yaptığımız kamuoyu araştırmasında da vatandaşın da böyle gördüğünü veriler bize gösterdi. Onlar sanal medyada CHP'ye yalanlar ve iftiralar üzerinden saldıran sayılı kişiler olarak kaldı. Yani örgütsel bütünlükleri İstanbul'da kesinlikle yok, sokakta da yoklar.

AKP örgütleri demişken şunu da ifade etmek lazım, özellikle salgın döneminde gerçekten İstanbul'da başta büyükşehir belediyemiz olmak üzere 14 belediyemiz olağanüstü şeyler yaptılar. Bunun yanında CHP örgütleri de ilk günden itibaren yaptığımız planlar ve çıkardığımız aksiyon planlaması çerçevesinde hakikaten çok büyük bir özveriyle çok yoğun çalıştılar. Ben buradan da İstanbul örgütümüze teşekkürü bir borç bilirim. Teşekkür etmezsem eksik kalır.

23 Haziran'da veri akışı ve güvenliği de çok önemli bir konu oldu. Sandıklara sahip çıkmak veri akışı ve güvenliğine yönelik geçmişten farklı ne yapıldı?

CANAN KAFTANCIOĞLU: Şimdi aslında İstanbul özelinde veri akışıyla, veri toplamayla ilgili Cumhurbaşkanlığı seçiminde yapılanla 31 Mart seçiminde yapılan aynıydı. Ama cumhurbaşkanlığı seçiminde Türkiye genelinde sonuç alamadığımız için İstanbul örgütünün o dönemde yaptığı doğal olarak görülmez oldu.

31 Mart seçiminde de farklı bir şey yapmadık ama tek bir şey yaptık. İl başkanı olduğumun daha sanıyorum birinci veya ikinci ayıydı; Bir yerel yönetim planlaması konuşuyorduk. Ta o günden sandık güvenliği komisyonunu kurmuştuk. Şimdi komisyon kurmak mesele değil. İl başkanının görevi orkestrasyonu yapıp planlamaktır; örgütün çalışmasını planlamak, geri bildirim mekanizmalarını düzenlemek, iş veriyse, yapılıp yapılmadığını kontrol etmek ve örgütün de o işi yapmaya dair motivasyonunu sağlamak.

Biz sandık güvenliğine dair çalışmalarımıza çok erken başladık. En önemli ilkemiz, -miş gibi iş yapmamak. Örneğin o gün sandıklarda bekleyecek arkadaşlarımızın hangi duyguyla o sandıkta beklemesi gerektiği, seçime kadar yapılacak bütün çalışmaların bütün fotoğraf karelerinde yer alan çalışmaların, en önemli unsurunun o sandıkta bekleyen arkadaşın vicdanına ve aklına emanet olduğunu aylar süren bir süreçte sandıkta görev verdiğimiz bütün arkadaşlarımıza anlattık. Onları bu duyguyla, o bilinçle oraya yolladık. Ve planlama yaptık.

Bütün ilçe başkanlıklarımızın, sandık güvenliğiyle ilgili bilişim sorumlularımızın, okul sandık sorumlularımızın, sandık başı görevlilerimizin, sosyal medya sorumlularımızın iletişim mekanizmalarını tanımladık ve bunların içlerini tarihleyerek hangi mekanizmalarla toplayacağımıza dair sistem kurduk. Yoksa Amerika'yi keşfedecek bir şey yapmadık. Durum böyle olunca kurduğumuz mekanizmalarla 31 Mart akşamında da 23 Haziran akşamında da o veriler tıkr tıkr aktı. Sistem kurarsanız sorun olmuyor.

Bu örgüt çalışkan bir örgüt. Bu örgütün çalışmasını göstereceği mekanizmaları kurduğunuzda zaten sonuç alıyorsunuz.

Örneğin 31 Mart sabahında İstanbul'daki 31 bin küsur sandıkta, kaç sandığa sandık görevlisi gitmediğinin bilgisi sabah benim önümdeydi. Bakın 17 kişi gitmemişi ve ben o 17 kişiyi arattırdım niye gelmediler, niye bildirmedi diye. Yani, denetledik, takip ettik, motive ettik, çalıştık, çalıştırdık. Ama çalıştırmanın yolu önce kendiniz çok çalışacaksınız. Siz çalışmıyorsanız, örgüte çalış dememizin bir manası yok. Örgütümüzün çalışmasını sağlamak için o süreçte ben ve bütün arkadaşlarım, bütün CHP örgütü sahada sokakta arka planda öyle böyle çalışmadık. Geceler boyunca uykusuz kaldık bu planlamayı yapabilmek adına.

Yine önemsedim bir şey söyleyeyim; ne yaptınız sorusunun karşılığı, siyasette görünür olmaktır gibi bir algı vardır. İstanbul örgütüne şu duyguyu verebildiğimi düşünüyorum ki başarılı oldu; çalışmak demek görünen kısımda çalışmak değil, o da bir çalışma çok kıymetli, ama asıl görünmeyen, o mutfaktaki üretimi planlama olmadan o görünen kısımdaki çalışmanın anlamı kalmıyor. Arkadaşlarımıza bu duyguyla planlamayı yaptık ve ben ilerde torunlarıma bile gözüm yaşararak anlatacağım. Sandık güvenliği sorumlusu arkadaşımın, bir gece hiç unutmuyorum yorgunluktan, yüzüme bakıp beni tanımadığını fark ettim. Arkadaşlarımız böyle çalıştılar. O yüzden bu çok kıymetli bir şeydi.

İstanbul başarısının motivasyon ve çalışma azminin, gelecek seçimler açısından örgütte nasıl bir fark yaratacağını düşünüyorsunuz?

CANAN KAFTANCIOĞLU: Çok şey söylenebilir. Yıllardır ben bunu her yerde söylüyorum; CHP örgütleri tarihin her döneminde çok çalışan ve çalışkan örgütler olmuştur. Bunun tersi bir cümleyi asla kabul etmiyorum. Ama CHP'nin vefakar, cefakar emekçilerine nasıl çalışacağı anlatılmadığı için, bir planlama dahilinde çalışmadığı için, kendi el yordamlarıyla bir çalışma bulmuşlar. Ben sadece bunu göstermiş oldum. Eğer 31 Mart seçimlerini biz kaybetseydik, en büyük üzüntülerimden birisi örgütün çalışkanlığına, rağmen biz yine sonuç alamıyoruz olacaktı.

Ama kazanınca ne oldu? Sadece İstanbul'da değil, tüm Türkiye'de CHP örgütleri "işte bu" dediler. Biz çalışınca, planlı programlı çalışınca başarıyoruz. Bu anlamıyla çok büyük bir motivasyon oldu.

İstanbul'da bizim 31 Mart seçimlerinden sonra partimize üye olan kadın sayısı, partimize üye olmak isteyen genç sayısı, her yaş grubundan üye olmak isteyen vatandaşlarımız inanılmaz derecede arttı ve bu beni çok mutlu ediyor. "CHP'ye üye ol, sen CHP ol" diye kampanya başlatmıştık. Gerçekten vatandaşlarımızın "biz de bu sürecin içerisinde olmak istiyoruz" diyerek gelmeleri ve o katkıları çok kıymetli oldu. O yüzden inanılmaz bir motivasyon.

Şimdi de o motivasyonla "İstanbul'dan Türkiye'ye, tek yön iktidar" diyerek hep birlikte alacağımız nefesin çalışmalarını yapıyoruz. Burada bir ek yapmak isterim; Şimdi İstanbul başarısından söz ediyoruz, Türkiye'deki yerel yönetim başarımızdan söz ediyoruz, ama burada asıl bu başarının ilk adımı başarının ana unsuru olan durumu gözden kaçırmamız lazım.

Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu'nun yıllar öncesinden, toplumdaki bu ayrıştırma politikalarına karşı, farklı düşünceler de farklı ideolojik bakışta olsalar da insanları ortak çatıda yan yana getirebilmeyi başarması ve yan yana gelen insanların, aynı idealler için mücadele etmesine yoğunlaşmasından kaynaklandı.

Eğer böyle bir şey olmasaydı, adayımızı destekleyen bütün yapılarla bu derece yakın iş birliği ve bu derece yakın mücadele etmemiz de kolay olmazdı. Onu atlarsak eksik kalmış oluruz diye düşünüyorum.

Ve bütün parti genel başkanları için tabii bunu söylüyorum, ama başta Genel Başkanımızın bu hakkını teslim etmemiz lazım.

“GÖRÜŞLERİMİZ FARKLI DEMOKRASİ TALEBİMİZ AYNI”

23 Haziran seçimlerinin başarısının temelinde geniş bir siyasi yelpazenin mutabakatı da var. Türkiye'nin siyasi tarihinde pek çok seçim ya da iktidar ittifakları olmuştur. Bunların sahaya yansımaları ise pek rastlanan bir şey değil. Millet İttifakı'nın yerel seçimler sürecindeki iş birliği bu açıdan dikkat çekici oldu. Ayrı partilerden, farklı görüşlerden insanların birlikte çalışması nasıl sağlandı?

BUĞRA KAVUNCU: Cumhuriyet Halk Partisi ve Parti'miz arasında bir ittifak süreci yaşandı. Esas olarak bizler iki farklı karakteri ve yapısı olan siyasi partileriz. Fakat ülkemizdeki hükümet sistemi ve iktidarın baskıları bizleri bir ittifaka yönlendirdi. Bu ittifakın temelinde ülkemizin geleceği ve milletimizin birliği var. Bizler farklı siyasi görüşlere sahip olsak da, belli ve önemli noktalarda bir mutabakat oluşturduk. Bunların başında demokrasi, adalet, insan hakları, adil bir gelir paylaşımı ve basın özgürlüğü gibi evrensel değerler geliyor. İYİ Parti olarak kuruluş sürecinde ve sonrasında bunun mücadelesini vermiş; çok zorlu şartlarla karşılaşmış bir siyasi hareketiz. Dolayısıyla bunların değerini çok iyi biliyoruz ve özümüzde taşıyoruz.

Genel Başkan'ımız Sayın Meral Akşener'in tecrübeli ve olgun yaklaşımı çok etkili oldu. Bugün bile "Memleket Masası" çağrısı yaparak ülkemiz için her türlü fedakârlığı yapabileceğini gösteriyor. Bu açıdan seçim ittifakı aslında çok şaşırtıcı da olmamalıydı. Neticede karşıda bir blok oluştu ve demokrasiyle ilgili her türlü değer ve felsefe yok sayıldı.

Özellikle 31 Mart seçimlerinin iptali, demokrasi için var olan tehlikenin ne kadar büyük olduğunu açığa çıkardı. Yani seçimlerin iptali bir anlamda var olan konsolidasyonu daha da güçlendirdi. Bu da insanların görüş ayırt etmeksizin tepkilerini ortaya koymalarına sebep oldu. Yalnızca biz değil; AK Partili ve MHP'li seçmenler de bu süreçten çok rahatsız oldu ki seçimlerin sonucu da bunu açık bir şekilde gösteriyor. Demokrasimize yönelik tehditlere karşı farklı görüşlerden insanlar elbette ki birlikte çalışabilir.

Nitekim seçimler bittikten sonra; iki ayrı karaktere sahip olan siyasi partinin kendine özgü politikalarına uygun çalışmaları devam etti. Milletimiz bu seçim ittifakını algılayarak her türlü çalışmayı birlikte yürütecek olgunluğa ve ferasete sahip.

Sahada bu ortak çalışma nasıl karşılandı?

BUĞRA KAVUNCU: Bütün seçim süreci boyunca gayet olumlu tepkiler ve geri dönüşler aldık. İYİ Parti olarak ikinci seçim için 39 ilçemizde "demokrasi stantları" oluşturduk. Bu stantlarda vatandaşlarımızla bir araya geldik, Genel Başkan'ımız İstanbul'un 39 ilçesini dolaşarak seçim çalışması yürüttü. Diğer siyasi partilerin çalışma alanlarını da ziyaret ederek demokratik bir yaklaşım benimsediğimizi göstermeye çalıştık.

Ayrıca benimle beraber Parti'mizin 81 il başkanı dayanışma ve birliktelik ruhunu sergilemek amacıyla İstanbul'da toplandık. İl başkanlarımız, büyük bir özveriyle hareket ederek İstanbul'da çalışmalar yürüttü. Genel başkan yardımcılarımız, milletvekillerimiz ve partimizin diğer yöneticileri de İstanbul'da kapsamlı bir programla hareket etti.

Yani bir anlamda İstanbul'da büyük bir karargâh kurduk. İttifak ortağımızla da sahada uyumlu bir görüntü sergiledik. Görüşlerde, yaklaşımlarda var olan farklılığı daha önce söylemiştim. Fakat ortak ilkelerde anlaşılıktan sonra uygulamada herhangi bir sorun kalmıyor. Cumhuriyet Halk Partisi'nin kendisinin sürdürdüğü kampanya ve çalışmalar oldu. Biz de kendi çalışmalarımızı yürüttük. Bütün bunlar milletimiz nezdinde de olumlu karşılandı. İnsanların ilgisi fazlasıyla yerindeydi, gece gündüz demokrasi stantlarımız boş kalmadı. Çünkü bütün ülkeyi saran bir bıkkınlık ve yılgınlık var. Yıllarca süren iktidar ve bu iktidarın uygulamaları insanları bunalttı. Buna bir "dur" demek gerekiyordu. Ülkemizin ve insanların çok ciddi problemleri var. Bu problemleri ortadan kaldırmaya dönük söylemler de elbette ki karşılık buluyor. Ayrıca ortada bir demokrasi mücadelesi var. Bunun da katkısı çok ciddi ölçüde oldu. Neticede ortaya bir başarı hikâyesi çıktı. Eğer biz bu süreçten başarılı ayrıldıysak, milletimiz de bu ortak çalışmayı başarılı bulmuş ve olumlu karşılamış demektir.

Örgütlerin bu süreçteki deneyimlerden çıkarımları neler oldu?

BUĞRA KAVUNCU: İstanbul'daki seçimlerin asıl kahramanları tartışmasız teşkilatlardır. Büyük bir özveri, fedakârlık, cesaret ve çalışkanlık örneği sergilendi. Farklı görüşler bir yere bırakıldı ve başta demokratik değerler olmak üzere ülkemizin geleceğini korumak amacıyla büyük bir çalışma programı oluşturuldu. Koordinasyon ve uyum, iş hayatında olduğu gibi siyasette de çok önemlidir. Plan, program ve ortak bir hareket tarzı belirleyebilmenin ön koşulu da konuşabilmek ve sağlıklı bir iletişim kurabilmektir. İşte bu seçim süreci, teşkilatlarımız nezdinde bunu oldukça başarılı bir şekilde gerçekleştirdiğimizi gösterdi.

Röportaj

“BUĞRA KAVUNCU”

İYİ PARTİ
İstanbul İl Başkanı

Ayrıca fedakarlıklar çok önemliydi. İnsanlar kendi maddi güçlerinden, ailelerinden hatta sağlıklarından feragât ettiler. Bazı partililerimiz gece afiş asarken düşerek çok ciddi sağlık problemleri geçirdiler. İktidardayken çalışmak kolaydır; maddi güç, basın desteği, propaganda gibi her türlü imkân geniştir. Fakat muhalefet açısından benzer bir durum asla söz konusu değil. Bu durum bile teşkilatımızın ne kadar değerli ve öz verili olduğunu gösteriyor. Bu vesileyle kendilerine yeniden teşekkür ediyorum, emekleri hiçbir zaman unutulmayacak.

“İSTANBUL İTTİFAKI KAZANDI”

Sn. İmamoğlu'nun iletişim kampanyasında inandırıcılık çok önemli bir faktör ve başarı hikayesi oldu. %16 tanınırlıktan seçim günü geldiğinde neredeyse tanımayanın kalmadığı sürecin en önemli köşe taşları ne oldu?

MURAT ONGUN: Sayın Ekrem İmamoğlu aslında siyasal iletişimini yapmakta çok zorlanmayacağını bir siyasal profil. Girişken, cana yakın, sempatik, karşıt düşüncedeki vatandaşları tek tek sabırla iknaya çalışan, Karadenizliliğin verdiği hazır cevaplığa ve espri yeteneğine sahip sıcak bir profil. Böyle olunca propaganda malzemesi konusunda bizi zaten çok besledi. Kısa sürede toplumda sempati kazandı. O, bunu başaracağını zaten ilk röportajında 'BENİ TANIDIKÇA SEVECEKLER' diye garanti etmişti. Yanılmadı.

Bir başka önemli avantajı ise Ekrem İmamoğlu'nun saha adamı olması. Devamlı sahada olup, halkla yakın temas kurarsanız kuşkusuz çok konuşulacak malzeme çıkardı, öyle de oldu. Özellikle Sultanbeyli bize bu konuda çok iyi figürler verdi.

Pazarda Mahzure teyze ile olan diyalog bence siyaset okullarında ders olarak gösterilecek nitelikte. Keza aynı ilçede bir başka amcanın 'Yalvarırım sana AK Partiye gel' çıkışı unutulmazdı. Böylece önyargı ile İmamoğlu'ndan uzak duran kesimlere ulaşabildik. Bize uzak biri değil, bizi anlar algısı doğdu ki bu bir algı değil gerçektir. Çünkü İmamoğlu zaten o kodlarla büyümüş ve o kesimleri çok iyi tanıyan biriydi.

İletişimi ise çok ciddiye aldık. Medyayı haber-fotoğraf ve video olarak her daim besledik. Başkana aleyhte konuşan vatandaşları, agresif davranışlarının videolarını da yolladık. Çünkü bunları malum medyanın abartarak vereceğini biliyorduk ve bu bizim ulaşmak istediğimiz kesimlere kolayca ulaşmamızı sağlayacaktı. Öyle de oldu. İmamoğlu karşıtı medya, aslında bize kötülük yapmaya çalışırken çok fayda sağladı. Sosyal medyayı kullanma detaylarımız ise bir kitap konusu olacak kadar geniş.

Kampanya bir demokrasi bloğunun başarısı oldu. Ayrıca her kesimden oy alan bir adaya dönüştü. İYİ Partili seçmenden, MHP'liden, HDP'liden oy geldi. Bu kadar geniş bir seçmen çeşitliliğini aynı platformda buluşturmanın stratejisi nasıl kuruldu?

MURAT ONGUN: Türkiye'de yaşayan insanların siyasi görüşleri farklı olabilir. Ama onların arasındaki ilişkiyi salt siyasi ayrımlar belirlemez. Örneğin, Beylikdüzü'nde de gördük ki aynı apartmanda Rizeli ve Vanlı aileler gayet iyi komşuluk ilişkisi içinde yaşayabiliyor. Üstelik farklı görüşte olmalarına rağmen. Onları birbirine bağlayan Anadolu ruhunu. Komşuluğa özen, acıyı da sevinci de paylaşma duygusu, sevgi ve saygı. İnsanları anlamaya çalıştığımız zaman hissetmek istediğiniz zaman parti farklılığı kaybolur gider. Öte yandan bir mahalleye bir hizmet vaat ettiğinizde o hizmetten herkes yararlanacaktır bunun partisi olmaz. Partiler üstü tutumumuzu İstanbul İttifakı olarak adlandırdık ve bu mottoya hiç ihanet etmedik. Toplum da bunu hissetti ve güvendi.

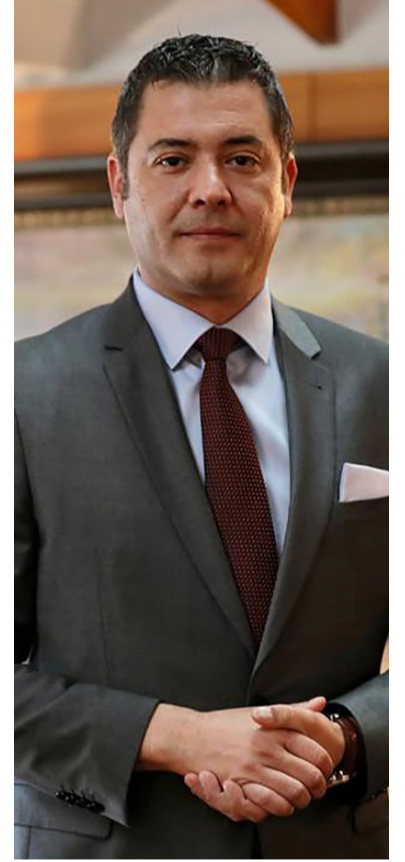
Seçimlerin üzerinden bir yıl geçti, Mart'tan bu yana süren covid19 süreci, öncesinde belediyenin yetkilerini, mali gücünü azaltmaya yönelik girişimler oldu, itibarsızlaştırma kampanyaları yapıldı. Zorlu bir yıl oldu. Siz nasıl değerlendiriyorsunuz bu süreci?

MURAT ONGUN: Zor olan süreçlerin bir avantajı var. Hızlı öğrenmenizi ve hızlı tecrübe edinmenizi sağlıyor. Çünkü her zaman size kendinizi sınavda hissettiriyorlar ve siz de o motivasyonla her zaman diri ve üretken oluyorsunuz. Aslında İBB gibi 10 milyar Euro bütçesi 86 bin çalışanı olan dev bir yapının 9-10 ayda ancak fotoğrafını çekersiniz. Yol haritası belirlersiniz. Biz 1 yıla çok şey sığdırdık üstelik 3 aylık pandemi kaybına rağmen. Toplumda bunu gördü tüm anketlerden yükselerek çıkıyoruz.

Röportaj

“MURAT ONGUN”

İBB Başkan Danışmanı
Basın Yayın Halkla İlişkiler

Ben asıl başarıyı 2021 itibarıyla göstereceğimizi biliyorum. 2021-2024 İstanbul'un gelmiş geçmiş en çok hizmet gördüğü ve İstanbul'un en çok mutlu olduğu zaman dilimi olacak.

Ocak 2019

ZAMANIN RUHU KAPSAYICI DEMOKRASİ

31 Mart 2019 Yerel Seçimleri sonuçları itibariyle Türkiye siyasi tarihinin en önemli seçimlerinden biri oldu.

Seçimlerin yapılacağı ilan edildiğinde, AK Parti'nin 25 yılı bulan büyükşehirlerdeki belediye hakimiyetinin son bulacağına dair kuvvetli öngörüler yoktu.

Araştırmalar, CHP adaylarının az tanındıklarını gösteriyordu. Kanaat önderleri de pek çoğu ilçe belediyelerinden gelen adayların büyükşehirleri kazanma ihtimalini güçlü görmüyordu.

Zira bir yanda siyasetin çok çeşitli kademelerinde rol almış, büyükşehir belediye başkanlıkları, bakanlık, meclis başkanlığı, başbakanlık yapmış güçlü isimler vardı diğer yanda ise siyasi kariyerlerinde en fazla ilçe belediye başkanlığı ya da milletvekilliği yapmış isimler. Buna karşın önceki dönem CHP'de olmayan İstanbul, Ankara, Adana, Mersin, Antalya, Kırşehir, Bilecik, Ardahan gibi pek çok ilde rakiplerinden daha zayıf bulunan CHP adayları seçimlerden kazanarak çıktılar.

Seçmenler bir yandan bu illerin çoğunda belediye başkanlıklarını CHP adaylarına teslim etti ancak diğer yandan belediye meclislerini Ak Partiye verdi. Seçmenin bu rasyonel tutumunun siyaset tarafından, özellikle Cumhur İttifakı sözcülerince ne kadar iyi değerlendirildiği şüpheli.

Seçmenlerin tutumu siyasete "sizi müzakereci bir karar mekanizmasına zorluyorum" olarak okunabilirdi.

Ama ne 31 Mart seçimlerinin sonuçları ne de 23 Haziran'da tekrarlanan İstanbul seçiminde seçmenin tercihindeki kararlığı daha güçlü bir şekilde yeniden göstermesi iktidar kanadının bu yorumu yapmasına yetmedi.

İktidar kanadının seçim kaybetmeyi hazmedemediğinin en önemli kanıtı seçimlerden yaklaşık bir yıl sonra başlayan pandemi sürecinde belediyeleri iş birliği yapacağı kamu kurumları olarak değil de siyasi rakip olarak görmesi oldu.

31 Mart ve 23 Haziran seçimleri seçmenin gündemini anlayan ve bu gündemleri önemseyen bir iletişim yapan muhalefet kanadı ile kendi gündemini seçmene dayatan iktidar kanadı arasında geçti.

Sonuçta seçmen yerel seçimleri genel seçim olarak yorumlamadı, kendisi ile yerel seçim sınırlarında bir diyalog kuran, bunun ötesindeki polemiklere itibar etmeyen, serinkanlı ve kapsayıcı davranan CHP adaylarını destekledi.

Yerel seçimler bu özellikleri ile önümüzdeki ilk cumhurbaşkanlığı seçimini ve genel seçimi de olduğundan önemli hale getirdi. Yerel seçimler değişimin kaçınılmaz olmadığını, seçmenin gündemini anlayan ve bu gündeme dair politikası olan muhalefet adaylarının ve partilerinin yönetime gelebileceğini gösterdi.

31 Mart ve 23 Haziran'ın birinci yılında yapılan araştırmalar da CHP'li belediye başkanlarının performanslarının seçmenler tarafından onaylandığını ve başkanlara açılan kredinin güçlendiğini gösteriyor. İstanbul'da yapılan araştırmada Ekrem İmamoğlu'nun hem oy desteğini daha da artırdığı ve %60 seviyelerine yaklaştığını hem de İBB'nin hizmetlerine verilen karne notlarının yüksekliğine işaret ediyor. Hizmetlere ve başkana verilen karne notlarının ötesinde araştırmaların işaret ettiği iki sonuç daha var.

Seçmenler İmamoğlu ve diğer CHP'li başkanlarla birlikte kendileri tarafından seçilmiş insanların yeniden şehirlerde karar iradesini ele aldıklarını düşünüyor ve buna değer veriyor.

CHP'li başkanlardan önceki başkanların seçmenlerden önce Erdoğan'ın otoritesini hesaba kattıklarını ve görevde kalmalarının ya da gitmelerinin seçmenlere değil de Erdoğan'ın iradesine bağlı olduğunu düşünüyorlardı. Şimdi ise başkanların yetkinliğine ve iradesine güven duyuyor.

Araştırmaların gösterdiği ikinci önemli sonuç, seçmenlerin CHP'li belediye başkanlarını eleştiriyeye açık bulduklarını, eleştirilerini duyurabildiklerini düşündüklerini, istişareye açık, şeffaf, dayanışmacı, kapsayıcı ve katılımcı özellikler gösterdiklerini düşünüyor olmaları. Bu da AK Parti'nin 25 yılı bulan belediye yönetimlerinden farklılaşan bir özellik.

Nitekim seçmenlerin giderek daha fazla demokratik özellikler gösteren yönetici profiline meylettiğine işaret ediyor. Bir anlamda zamanın ruhu sert ve baskıcı bir otoriterlikten ziyade kapsayıcı bir demokrasi ve bunu daha çok CHP'li başkanlar tarafından yönetilen şehirlerde görmek mümkün.

Sonuçlar 31 Mart ve 23 Haziran'da seçmenlerin adaylarını yönetime taşıyarak bir sınav hakkı verdiği CHP'nin bu şansı iyi kullanmakta olduğunu gösteriyor. 31 Mart ve 23 Haziran seçimlerinin sonuçları ve belediye başkanlarının ortaya koyduğu performans belli ki, ilk başkanlık ve genel seçimlerde de seçmen kararlarını etkileyen en önemli faktörler arasında kendine yer bulacak.

İSTANBUL BİZİM

“İSTANBUL SENİN” SADECE BİR SLOGAN DEĞİL

Belediye sivil toplum ilişkilerinde ne değişti? Katılımcılık açısından ne tür farklar yaratıldı?

ZELAL YALÇIN: İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yeni yönetimi ile sivil toplum ilişkisi aslında 23 Haziran'da değil seçim startının verildiği ilk günden itibaren güçlü bir şekilde kurulmaya başlandı. Bu ilişki başından beri “faydacı”, “oy alışverişine” dayalı, “dönemsel” bir ilişki olmadı. İstanbul'un sorunlarına çözüm üretmeye çalışan, her alanda talepleri ve önerileri olan sivil toplum örgütleri ve toplumsal gruplarla talepler, öncelikler, ihtiyaçlar ve çözüm önerilerine ilişkin görüş alışverişi yapıldı.

Bu görüşmelerin çıkarımlar ilk günden itibaren seçim politikalarının ana eksenini oluşturdu. Kent yoksulları, kadınlar, çocuklar, engelliler, gençler ile ilgili politikalar; yeşil, depreme karşı dayanıklı ve güvenli; kapsayıcı, katılımcı bir İstanbul hedefi seçim sürecinin ana aksını oluşturdu. Ekrem Başkan'ımız seçim süreci boyunca katılımcılığın, ortak aklın altını çizdi. Bu kenti 16 milyon ile birlikte yöneteceğinin sözünü verdi. Şimdi hep birlikte bu sözü yerine getirmek için çalışıyoruz.

Yönetime geldiğimiz ilk günden itibaren sivil toplumun geniş yelpazesinden hem tebrik hem de işbirliği talepleri gelmeye başladı. Buluşmaların pek çoğunda Türkiye'nin önde gelen sivil toplum kuruluşlarının, uzun yıllardan sonra İBB kapısından ilk defa girdiklerini ifade etmelerini üzülerken dinledik. Türkiye sivil toplumunun şehrin yönetiminde yıllarca dışarda tutulmuş olması kabul edilebilir bir şey değildi. Bu nedenle attığımız her adımda sivil toplumla eşit birer paydaş olarak masaya oturduk.

Biliyorsunuz katılımcılıkla ilgili maddeler 1930'dan beri 5393 Sayılı Belediye Kanunu'muzda var. 50.000 üzeri nüfuslu belediyelerde yapılması zorunlu olan stratejik planlama sürecinden, her ay toplanan belediye meclisi ihtisas komisyonlarına kadar pek çok alanda mevzuat katılım, istişare ve geniş tabanlı karar alma süreçlerini teşvik ediyor.

Ancak hem kendi belediyeçilik sürecimde, hem de yerel yönetim - sivil toplum diyalogu üzerine çalışan ve kurucularından olduğum Yerel Derneği ile Türkiye'nin farklı bölgelerinde yürüttüğümüz çalışmalar aracılığı ile sahadan edindiğim deneyimlerde, yerelde belediye mevzuatını etkin kullanımının oldukça düşük olduğunu gördüm. Diğer yandan da kararlara katılmaya yönelik büyük bir potansiyel olduğunu gözlemledim. İstanbul Büyükşehir Belediyesi yönetimi olarak bu potansiyeli stratejik plan döneminde tüm İstanbullulara ‘İstanbul Senin’ diyerek göstermiş olduk. İstanbul Büyükşehir tarihinde ilk kez bir stratejik plan dönemi katılımcı süreçlerle yürütüldü.

Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun, 39 ilçeden binlerce İstanbullunun katılımı ile Lütfi Kırdar Kongre Salonu'nda yapılan lansmanda atölyeler gerçekleştirerek ve iletici panoları kurarak İstanbullulardan görüş ve önerilerini istedik. Bu yöntemle 7 binden fazla görüş ve öneri topladık. Katılım alanlarını metro istasyonlarına, kentin meydanlarına taşıdık.

Meclis Üyeleri, Muhtarlar, İlçe Belediyeleri, Kaymakamlıklar, Kamu Kurumları, Kent Konseyleri, Sivil Toplum Örgütleri, Üniversiteler, İhtisas Komisyonları ve hedef grubumuz olan kadın, 65+ yaş, çocuk, genç, engelli grupları ile çalıştaylar düzenledik. Nasıl bir İstanbul hayal ettiklerini ve nasıl bir İBB vizyonu talep ettiklerini, öncelikli hizmet alanlarına dair tercihlerini, İstanbul'un en önemli sorunlarını sorduk. İç paydaş analizi kapsamında İBB çalışanları, iştirak şirketleri, İSKİ ve İETT çalışanlarına anket göndererek sürece katılımlarını istedik. Toplam 25.000'e yakın çalışmamız anketimize katıldı.

Erişilebilirliği artırmak ve kolaylaştırmak için www.istanbulsenin.org web sitesini kurduk ve bir online anket ile tüm İstanbulluları sürece dahil olmaya çağırdık. Web sitesi aracılığı ile yapılan ankete 137 binden fazla katılım gerçekleşti. Toplamda 250 bine yakın kişinin sürece dahil olmasını sağlayarak Türkiye'de bugüne kadar yapılan en yüksek katılımlı stratejik planı hazırladık.

Ekrem Başkan'ımızın ve ekibinin katılımcı yönetim anlayışı sadece fikir alışverişi düzeyinde olmadı, aynı zamanda önerilerin hayata geçirilmesinde de aktif işbirliğine dayalı bir yaklaşım geliştirildi. Bu nedenle seçim öncesi dönemde başlayıp, stratejik planın ruhuna işlemiş olan katılımcılık ve kapsayıcılık süreçlerini hizmetlerimiz planlama, sunum ve uygulama aşamalarında da sürdürüyoruz.

En önemli projelerimizden birisi olan, bu şehrin yoksul ve ihtiyaç sahibi çocuklarına hizmet vermeyi hedefleyen 150 Mahalleye 150 Kreş:Yuvamız İstanbul'un program içeriğini Boğaziçi Üniversitesi ve Anne Çocuk Eğitim Vakfı ile oluşturduk. 8 Mart programını Kadın örgütleri ile planladık ve hayata geçirdik. Covid-19 Pandemisi nedeniyle bir araya gelerek kutlayamasak da, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı programımızı çocukların ve çocuk alanında çalışan sivil toplum örgütlerinin taleplerini sorarak planladık.

Göç Eylem Planımızı göç alanında çalışan göçmenler, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri, ilçe belediyeleri ile birlikte hazırladık. Sadece sosyal kültürel alanlar değil kent planlamasında da sivil toplum katılımı, görüş ve önerileri ilk günden beri önceliğimiz. Park Bahçeler Daire Başkanlığımız yeşil alan tasarımını aktif çocuk katılımı ile gerçekleştirmekte, çocuk hakları savunucusu kurumlarla sık sık bir araya gelmekte.

Ayrıca Pandemi sürecinde kurduğumuz Birlikte Başaracağız Platformuna, dijital imkanlara erişimi kısıtlı olan kağıt toplayıcıları, ev işçileri, sokak müzisyenleri gibi kırılğan grupları dahil edebilmek ve kent yoksulluğu ile mücadelemizi daha anlamlı kılabilmek için sivil toplum örgütleri ve platformlar ile işbirliği geliştirdik. Bu işbirliği sayesinde gerçek ihtiyaç sahiplerine erişme fırsatı bulduk.

İstanbul'daki çok değerli sivil toplum örgütleri ile birlikte, tarihinde ilk kez İstanbul Kent Konseyinin kurulmasına öncülük ettik. Şu an 100'ü aşkın sivil toplum örgütü 18 çalışma grubunda İstanbul'un sorunlarını tartışıyor, çözüm önerileri geliştiriyor. Pandemi süreci nedeniyle genel kurul yapamadığımız için meclislerin kurulmasına başlayamamış olsak da ileriki süreçte meclisler ve mahalle meclisleri ile de daha çok sivil toplum örgütünün ve İstanbullunun hemşehri duygusu ile sürece katılabileceği bir yapı oluşturmayı arzuluyoruz.

Çalıştaylar yapıyor ve platformlar kuruyoruz. Şimdiye kadar Roman Çalıştayı'ndan, Yeşil Alanlar Çalıştayı'na, Hemşehri Dernekleri Çalıştayı'ndan Kanal İstanbul Çalıştayı'na 30 çalıştay düzenledik. Bu çalıştaylara 20 bine yakın kişi katıldı. Çalıştaylardan çıkan enerji ile 3 yeni platform doğdu: İstanbul Deprem Platformu, Turizm Platformu ve Kültür Sanat Platformu. Daire başkanlıklarımız oldukça önem verdiğimiz bu üç konuda platformlarımız ile birlikte hareket ederek İstanbul için çalışmalarını hayata geçirecek.

İstanbul'daki sivil toplum çeşitliliğinin farkında olarak katılım kanallarının artırılması gerektiğinin de farkındayız. Sivil Toplumun aktif katılımını ve işbirliğini arttırmak için enstrümanlarımızı çoğaltmamız gerektiğine inanıyoruz. Bu nedenle başta İstanbul Kent Konseyi olmak üzere platformlar, çalıştaylar, tematik toplantılar, danışma kurulları İstanbul'un sivil toplum çeşitliliğini kapsayabilmek için oluşturduğumuz kanalların öncelikli kısmını oluşturuyor.

Yerel yönetimlerin sivil toplumla çalışmasını, Avrupa'daki metropoller ile karşılaştırdığımızda neler söyleyebiliriz?

ZELAL YALÇIN: Kendimizi Avrupa ile karşılaştırırken bazı temel noktaları aklımızda tutmamız gerekiyor. İlk olarak, Batı Avrupa başta olmak üzere Avrupa'daki metropollerin sivil alanı daha örgütlü ve daha geniş bir etki alanına sahip.

İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü web sitesinde paylaşılmakta olan istatistiklere baktığımızda Türkiye'de 120 bin dernek bulunuyor. Bu 120 bin derneğin 9 milyon 826 bin üyesi bulunmakta ve bunların sadece %18'i kadınlardan oluşuyor. Bu rakamlara baktığımızda Türkiye'de her 683 kişiye bir dernek düştüğünü görüyoruz.

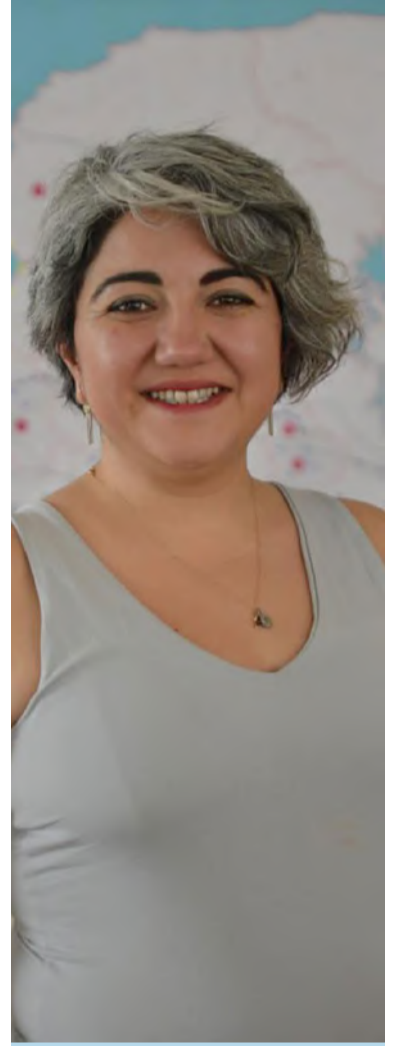
Halbuki dernek sayısı Almanya'da 2 milyon 100 bin, Fransa'da 1 milyon 470 bin. Yani neredeyse her 40 kişiye 1 dernek düşen ülkelerle kendimizi kıyaslıyoruz.

Bununla beraber, uluslararası kent gündemini yerellerinde katılımcı şekillerde uygulamak konusunda Avrupalı kent yönetimleri çok daha istekli. Geleneksel bir topluluk ve katılımcılık kültürü bulunması da bu konuda etkili elbette. Örneğin, küresel bir karar olan Yerel Gündem 21 girişimlerini en iyi uygulayan Avrupa oldu. Sürdürülebilir kalkınmayı yerele taşıyan bu süreçte, İsveç gibi bazı ülkelerin bütün kent ve kasabalarında yerel katılımcı mekanizmalar örgütlendi.

Röportaj

“ZELAL YALÇIN”

İBB Sosyal Politikalar
Koordinatörü

ZELAL YALÇIN

Mimar Sinan Üniversitesi İstatistik Bölümü'nün ardından İstanbul Üniversitesi Kamu Yönetimi yüksek lisansı yapan Zelal Yalçın, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfında uzun yıllar çalıştı. Toplumsal cinsiyet alanında eğitmen, danışman olarak Türkiye'nin pek çok ilinde çalışmalar yürüttü.

Şişli Belediyesi Toplumsal Eşitlik Biriminde Cinsiyet Eşitliği Uzmanı olarak görev yaptıktan sonra 2019 Yerel Seçimlerinde Ekrem İmamoğlu adaylık kampanyasında sosyal politikardan sorumlu koordinatör olarak çalıştı.

Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği (Yereliz) kurucularından olan Yalçın, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde Sosyal Politikalar Koordinatörü olarak çalışıyor ve aynı zamanda Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ) Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütüyor.

Tabii tüm Avrupa ülkeleri de aynı değil. İngiltere gibi serbest piyasanın kent yönetiminde daha hakim olduğu ülkeler; Almanya, Hollanda gibi kentteki devlet-sivil toplum-özel sektörünün bir ağ şeklinde kenti yönettiği ülkeler ile daha devletçi Fransa ve Belçika arasında farklar var. Ancak Türkiye'den bakıldığında bütün bu ülkelerdeki sivil toplum - yerel yönetim ilişkisi çok daha kurumsallaşmış, çok daha karşılıklı güvene dayalı. Katılım için etkili araçlar sunabiliyor olmak da çok kıymetli. Son yıllarda online katılım araçlarının yaygınlaşması ile çok daha etkin ve ölçülebilir yeni bir ilişki modeline geçilmiş oldu.

Değinebileceğim bir nokta da bu aslında. Avrupa'daki yerel yönetimler, başta sosyal politikalar olmak üzere pek çok alanda sivil toplum örgütleri ile güven çerçevesinde ve kurumsallamış ilişkiler kurarak, işlerini bölüşüyorlar, bir nevi hizmetlerini devrediyorlar. Özellikle Kuzey Avrupa ülkelerinde, göç yönetiminden kentsel dönüşüm süreçlerinin planlamasına kadar pek çok konuda danışmanlık, sosyal yardım, denetleme ve diğer uzmanlık gerektiren hizmetleri sivil toplum kuruluşları üstleniyor. Bu üstlenme sadece hizmet satın alma ile sınırlı değil; sürdürülebilir, sistematik, kentnin bileşenlerinin konsensüsünü arayan ve güven tesis edici şekilde ilerliyor. Tabi bu ilişkilene biçimi sivil toplumun eleştirel, dinamik ve bağımsız yapısını da zedeleyebiliyor. Sivil toplum kuruluşlarını da birer devlet aygıtına çevirme riskini barındırıyor.

Türkiye sivil toplumu, çeşitlilik ve ele aldığı konular açısından zengin, on yıllar boyunca demokrasiye geçiş sancıları yaşadığımız için ise demokratikleşme konusunda yoğun bir talebe, deneyime, birikime, en önemlisi de dinamizme sahip. Ve ne büyük bir şans ki İstanbul sivil toplumun kalbi niteliğinde bir şehir. Kent hareketleri, insan hakları, eğitim, kadın hakları, çevre, kent yoksulluğu, çocuk hakları, sağlık politikaları, hemşehri grupları, hayvan hakları, mülteci grupları, gıda güvenliği, gibi toplumsal hayatın farklı alanlarındaki sivil toplumun kuruluşları İstanbul'daki sorunların çözümlerinin aktif bir parçası. Kuşkusuz ki tek bir sivil toplumdaki bahsetmiyoruz. Hak savunuculuğundan, yardım ve dayanışma ağlarına, model üreten ve bu modellerin yerleşmesini önceleyen kurumları ve inisiyatifleri kapsayan geniş bir yelpazeyi barındırıyor İstanbul.

Ancak özellikle son yıllarda hükümet eliyle üretilen ve derinleştirilen toplumsal kutuplaşma ile katılım kanalları "kendisinden olmayan" ve "onaylamayan" tek bir kişiyi dahi kapsayamayacak kadar katılaştı ve kapatıldı. Toplumsal hayatta özellikle merkezi düzeyde sivil toplumun taleplerini duymayan, bilgi ve birikimden faydalanmayan, çözümün bir parçası olmasına alan tanımayan kısaca sivil toplumu yok sayan bir noktaya getirdi. Türkiye sivil toplumunun merkezi düzeyde politik özne olabilmesinin önündeki bu engelleme sivil toplum örgütlerine de yeni bir rota belirlemeye zorladı. Hem kent hakları konusunda artan bilinç hem de bu hakların merkezi hükümette karşılık bulamayacağına dair olan kanaat güçlendikçe, sivil toplum ve kent hareketleri ile merkezi yönetim arasındaki gerilim net şekilde görünür hale geldi.

Özellikle 2013 sonrası yerel yönetimler siyasetin merkezine dönmeye başladı. Sivil Toplum ve yerel yönetim ilişkisi politik ve hak temelli bir alandan ziyade gündelik ihtiyaçlar ekseninde dönen bir ilişkiyle sınırlıydı. Gün geçtikçe daha fazla kent hakları, insan refahı, kapsayıcılık ve karara alma süreçlerine katılım çerçevesinde işlemeye başladı. Sivil toplum ile yerel yönetimler arasında ortak bir dil ihtiyacı da ortaya çıktı. Sivil toplum yerel yönetimlerle neden ve nasıl iletişim kurması gerektiğini, yerel yönetimlerin sivil toplumun bilgi, deneyim ve vizyonundan nasıl beslenebileceğini daha net anlamaya başladı.

Ancak sivil toplum ve yerel yönetimler arasında daha sıkı köprülerin kurulması da temel bir ihtiyaç... Esasen, 5393 sayılı Belediye Kanunu sivil toplum örgütleriyle ilişkiyi ortak hizmetler temelinde tanımlamakta. Ancak Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar dışında kalan tüm dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin aranması, kurulmaya çalışan ilişkiyi zorlaştırmakta. Gerekli olan yapısal değişiklikler sağlanamamış olsa da, ihtiyaçlar ve zamanın ruhu yerel yönetimleri sivilleştirirken; sivil toplumu da yerelleştiriyor. Bu ilişki ile, her iki tarafın da masaya kilit araçlar sunduğu ve her iki taraf için de kazan-kazan yaratan katılımcı bir modele evriliyor.

COVID-19 döneminde merkezi hükümetin yetersiz ve yavaş kaldığı konularda, tüm engellemelere rağmen yerel yönetimler kendi kaynaklarını hızlıca harekete geçirmenin yanı sıra, dayanışma ağlarının örülmesinde de öncü oldular.

Yani diyebiliriz ki, yalnızca kendini ifade etmek için gereken demokratik alanın tıkanmasında değil aynı zamanda temel hizmetlere erişimde de yerel yönetimler özneye dönüşüyor. Yerel yönetimlerde katılımcılık sağlandığında hem kent hem de kentliler potansiyelini gerçekleştiriyor.

Değişimin yerelden başlayacağını biliyorduk ama şimdi gerçekleşmesine şahit oluyoruz.

“BELEDİYE ŞİRKETLERİNDE 696 SAYILI KHK UYARINCA İSTİHDAM EDİLEN İŞÇİLERİN TABİ OLDUĞU İŞKOLUNUN YENİDEN BELİRLENMESİ”

20.11.2017 tarihli 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle daha önce Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında çalıştırılanların, bu şekilde iş gördükleri kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi pozisyonlarında ya da yerel yönetimlerin kurdukları şirketlerde istihdamı öngörülmüştür. Bu bağlamda belediyeler de daha önce hizmet alımı yoluyla belediye hizmetlerinde çalıştırdıkları işçileri, yine aynı işleri gördürmek amacıyla kurdukları şirketlerde istihdam etmiştir.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunumuzun 4. maddesine göre, bir işyerinde yürütülen asıl işe yardımcı işler de asıl işin girdiği işkolundan sayılmaktadır. Bu şekilde, bir işyerinde sadece bir işkolu olması ve yine o işkolunda kurulmuş sadece bir sendikadan toplu iş sözleşmesi bağlanması esası benimsenmiştir. Bugün dünyada genel kabul gören ve işkoluna göre sendikalaşma olarak adlandırılan bu model Türkiye'de de 1947 yılından beri uygulanmaktadır.

696 sayılı KHK ile Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa eklenen geçici 7. maddede işkoluna göre sendikalaşma ilkesine geçici bir süre için istisna getirilmiş, anılan kapsamda istihdam edilenlerden, bu şekilde istihdam edilmeden önce farklı işkolundaki bir sendikaya üye olanların, sürekli işçi pozisyonlarına aktarıldıkları kamu işyerlerinde, o işyerinin girdiği işkolundan değil de daha önce sendikalı oldukları işkolundan Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirilmeleri öngörülmüştür.

Böylece söz konusu işçilerin önceden üye oldukları sendikaya üyeliklerinin geçici bir süre korunması amaçlanmıştır. 696 sayılı KHK'ye göre anılan geçiş süreci yerel yönetimler bakımından 30.06.2020 tarihinde sona erecektir.

696 sayılı KHK'nin geçici 7. maddesinin 4. fıkrasına göre, geçiş süreci sonunda, KHK kapsamında istihdam edilen işçiler Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 4. maddesine göre, istihdam edildikleri işyerinin işkoluna dahil olacak, o işkolundan Sosyal Güvenlik Kurumu'na yeniden bildirileceklerdir.

Söz konusu işçiler 1 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla isterlerse, çalıştıkları işyerinin girdiği işkolunda kurulu sendikalardan birine üye olup toplu iş sözleşmesi düzenine katılacaktır.

Diğer deyişle geçiş süreci sonunda yasanın benimsediği işkoluna göre sendikalaşma ilkesinin öngördüğü normal düzene dönecektir.

Belediyelerin kurdukları personel şirketleri, belediye hizmetlerinde çalıştırılmak üzere işçi istihdam etmektedir. Belediye hizmetleri İşkolları Yönetmeliğinin eki işkolları listesinde 20 sıra numaralı "Genel işler" işkolunda yer alır.

Şu halde bu şirketlerde istihdam edilen işçiler, yukarıda açıkladığımız geçiş sürecinde Sosyal Güvenlik Kurumuna farklı bir işkolundan bildirilmiş olsa da, 1 Temmuz 2020 itibarıyla işkollarının "Genel işler" işkolu olarak düzeltilerek yeniden bildirilmesi gerekecektir. Söz konusu işçiler daha önce Sosyal Güvenlik Kurumuna "Genel işler" işkolundan bildirilmişse, böyle bir düzeltmeye gerek olmayacağı açıktır.

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, İller İdaresi Genel Müdürlüğü ile Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne gönderdiği, 15.06.2020 tarihli, işçi bildirimlerinin yapılması hakkında yazıyla konuyu, ilgili makamlara bildirilmek üzere yukarıda belirttiğimiz çerçevede açıklamıştır.

SODEMSEN
Sosyal Demokrat Kamu İşverenleri Sendikası

“Prof. Dr. SÜLEYMAN BAŞTERZİ”

SODEMSEN
Hukuk Koordinatörü

Prof. Dr. SÜLEYMAN BAŞTERZİ

1988 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. 2008-2011 yıllarında Ankara Üniversitesi Yönetim Kurulu Üyesi yapan Başterzi, 2014-2015 yılında Ankara Üniversitesi'nde İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yapmıştır. Ankara üniversitesinde 2000 yılından bu yana Lisans ve Lisansüstü düzeyde dersler vermeye devam etmekte olan Prof. Başterzi, SODEMSEN'in de Hukuk Koordinatörlüğü yapmaktadır.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 39 ilçe için "İlçe Olası Deprem Kayıp Tahmini Kitapçıkları" hazırladı. Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Daire Başkanlığı Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü tarafından hazırlanan kitapçıklar ilçelere özel analizler ve haritalamalar içeriyor. Olası bir depremde ilçe ve mahallelerdeki bina hasarları, can kaybı ve yaralanmalar, altyapı hasarları ve geçici barınma ihtiyacı gibi bileşenler analiz edilerek rapor haline getirildi. Kitapçıklara, <https://deprezmizin.ibb.istanbul/guncelcalismalarimiz> web sitesi üzerinden ulaşılabilir.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Muğla'da yaşanabilecek olası afet durumlarına karşı hazırlıklarını sürdürüyor. Olası afetlerde yaşanabilecek iletişim sorununu ortadan kaldırmak için 13 ilçeye uydu telefon sistemi kuran Muğla Büyükşehir Belediyesi, toplanma alanlarının belirlenmesi, yeraltı sismik dinleme, görüntüleme cihazı, lojistik destek malzemeleri gibi ihtiyaçları giderirken son olarak ikram aracını da bünyesine kazandırdı. Konuyla ilgili açıklama yapan Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Osman Gürün, "Aracımız aynı anda 336 kişiye yemek, 500 kişiye çorba, 500 kişiye çay ikramı yapabilecek kapasiteye sahip. Yangın, deprem, özellikle şehit cenazelerinde ihtiyaç duyulduğu takdirde vatandaşlarımızın cenazelerinde veya üniversite öğrencilerine verilebilecek şekilde çok amaçlı olarak düzenlendi. Bundan sonra da arttıracacağız. Çok büyük bir coğrafyaya sahibiz dolayısıyla her bölgemize göndermeyi planlıyoruz. Bu aracımıza zaman içerisinde başka fonksiyonlar koyacağız" dedi.

Karabağlar Belediyesi'nin İzmir Mobilyacılar ve Marangozlar Odası (İZMOD) iş birliğiyle yaşama geçireceği Marangozluk ve Çıraklık Eğitim Merkezi inşaat çalışmalarına devam ediyor. İzmir Kalkınma Ajansı'nın da (İZKA) destek verdiği merkez, salgından sonra yeniden hareketlenecek mobilya sektörünün nitelikli eleman ihtiyacını karşılayacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Deniz Hizmetleri Müdürlüğü her gün, İSTAÇ ekipleri tarafından özel dizayn edilmiş 8 adet Deniz Yüzeyi Temizleme Teknesi (DYT) ile İstanbul genelinde 5 milyon metrekareyi bulan alanda deniz yüzeyi temizleme çalışmalarına katılıyor. 186 kişiden oluşan 31 mobil ekiple, 515 kilometrelik kıyı temizliği gerçekleştiriliyor. Çamur tarama ve taşıma gemileriyle Haliç ve İstanbul'daki dereler çamurdan temizleniyor. Haliç'te denize indirilen "Dregder" dip tarama gemisi ile, 4 yılda 280 bin ton çamur çıkarılacak. Böylece, Haliç Köprüsü'ne kadar uzanan çamur birikintisinin, yaklaşık yüzde 70-75'i çözülmüş olacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Haliç Tersanesi'nde üretimine başlayacağı İstanbul'a özgü 50 adet deniz taksisini 8 ayda sonra İstanbullularla buluşturacak.

Çiğli Belediyesi, solunum cihazlarının hava basıncını ayarlayan ventilatörün parçalarından biri olan yerli tasarım mini blower projesine destek verdi. Belediye Başkanı Gümrükçü, "Çiğli Belediyesi olarak ventilatör solunum cihazı üretmeye çalışan kuruluşlarla irtibat kuruyoruz. Kendi aramızda bilgi alışverişi sağlıyoruz. Yüzde yüz yerli ve milli olan bu firmamız kendi buluşları olan solunum cihazlarının havasını üfleyen mekanik bir sistem geliştirdiler. Şu anda bu parçayı üreten dünyada üç dört firma var. Türkiye'de bunu üreten ilk firma Çiğli'de. Çiğli Belediyesi olarak, Ar-ge çalışmalarına vereceğimiz destekle kentimizin üretim potansiyelini artıracak ve yerli üretimde Çiğli'yi bir marka yapacağız. Çiğli'de üretim yapan firmalarımıza destek oluyoruz" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen "Yuvamız İstanbul" projesi kapsamında hayata geçirilen mahalle kreşlerinde sayı 15'i buldu, 4 kreşte kayıtlar tamamlanırken 11 kreşte ön kayıtlar başladı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi "Akıllı kentler Projesi" kapsamında teknolojik yeniliklere bir yenisini daha ekledi. ABB'nin "Başkent Mobil" uygulamasına eklenen "Apartman Yöneticileri" modülü sayesinde apartman yöneticileri sokaklarındaki sorunları, ihtiyaç sahibi aileleri anında belediyeye bildirebilecek, Belediye bütçesi dahil fikirleriyle söz sahibi olabilecek.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, AŞTİ'de de taksi şoförlerine hijyen paketleri dağıttı. Ayrıca, AŞTİ Taksi Durağı'na, araçları dezenfekte eden ozon makinesi de hediye edildi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara Şehirler Arası Otobüs İşletmesi'nin (AŞTİ) otopark giriş ve çıkış işlemlerini kolaylaştıran yeni bir otomasyon sistemini devreye soktu. Beklemelerin önüne geçecek olan "Otopark Elektronik Plaka Tanıma Sistemi" ile zaman tasarrufu da sağlanacak. AŞTİ otoparkında ücretsiz kalma süresi 45 dakika olarak belirlenirken, vatandaşlar temassız banka kartlarıyla da ödeme yapabilecek. AŞTİ otoparkından şehit ve gazi yakınları ile engelli vatandaşlar ücretsiz yararlanacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin hijyen standardı uygulaması "Turuncu Çember" Efes Selçuk'ta da hayata geçiyor. "Turuncu Çember" uygulaması ile, Efes Selçuk'taki işletmelerin de normalleşme sürecine uyumunu kolaylaştırmanın yanısıra, bölgenin hijyenik ve güvenilir bir turizm destinasyonu olması, işletmelerin yurt içi ve yurt dışında tanıtımı hedefleniyor.

Bornova Belediyesi'nin Sivil Toplum Kuruluşları Yerleşkesi haline getirmek için projelendirdiği Altındağ Kültür Merkezi için kayıtlar başladı. İlçede faaliyet gösteren 700'e yakın sivil toplum kuruluşu (STK)'nın dernek merkezi olarak gösterebileceği Yerleşke'de yer almak isteyenler Bornova Belediyesi'nin resmi internet sitesindeki formu doldurarak üyelik işlemlerini başlatabiliyor.

Manavgat Belediyesi, Kızılot Mahallesi'nde yaptırdığı Halk Plajı ve Mesire Alanı'nı, törenle açtı. Burada, 125 dönümlük alan üzerinde 19 adet mangalsız pikniğe elverişli kameriye, 1 çocuk parkı, açık spor alanı, 2 çeşme, 2 cankurtaran kulesi, 2 büfe, WC'ler, duş-soyunma kabinleri, 150 araçlık otopark, yürüyüş yolları ve 15 bin m²'lik yeşil alan bulunuyor. Plaj alanında 80 şemsiye altındaki 160 şezlong, sosyal mesafe ve hijyen kurallarına göre yerleştirildi.

Küçükçekmece

Belediyesi Koronavirüs tedbirleri kapsamında bir süredir kapalı olan Hobi Bahçesini, yeni normalleşme sürecine uygun tedbirlerle yeniden kullanıma açtı. Tamamı bitişik nizamda yapılı, Atakent Mahallesi'nde 40 metrekaarelik alanlardan oluşan 268 parsellik hobi bahçesi, sosyal izolasyonu sağlamak adına alınan tedbirlerle yeni normalleşme sürecine hazır hale getirildi.

ÜRETİCİYE DESTEK

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kırsal kalkınma ve küçük ölçekli üreticiye destek olmak amacıyla başlattığı ve "Başka Bir Tarım Mümkün" uygulaması gelişmeye devam ediyor. Büyükşehir'in küçükbaş hayvan desteğinden faydalanarak üreticiliğe başlayan Emine Ergin, çiftliğindeki hayvan varlığını 3 yıl içerisinde 10 katına çıkaran üreticilerden oldu. Ergin, "Köyde yaşayan tüm kadınlarımıza tavsiyem neler başarabileceklerinin farkında olup kendi ayaklarının üzerinde durmak için harekete geçmeleri" dedi.

Konyaaltı Belediyesi ile İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğiyle geliştirilen "Doyran Mahallesi Mera Islah Projesi" kapsamında vatandaşlara parazit banyoluğu ve yemlik hibe edildi. Belediye Başkanı Semih Esen, Konyaaltı İlçe Tarım Müdürlüğü ve paydaşlarının hazırladığı Mera Islah Projesi'nin giderlerinin belediyenin Mera Fonu'ndan karşılandığını aktardı.

Ödemiş Belediyesi, Ödemiş'in coğrafi işaretli ürünü patatesin fiyatında yaşanan kriz ve giderek artan maliyetler karşısında zor durumda kalan üreticilere destek için harekete geçti. İzmir Büyükşehir Belediye'sinin ardından patates üreticisine bir destek de Ödemiş'ten geldi. Ödemiş Belediyesi ve Mursallı Halkapınar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi işbirliğiyle alınan patatesler ihtiyaç sahibi ailelere ulaştırılacak.

Konyaaltı Belediyesi bölgeye has bir çeşit olan Çandır Fasulyesini ülke geneline tanıtmak ve bölge çiftçisine destek olmak için fasulye ekimi gerçekleştirdi. Ürünlerin hasadının 3-4 ay içerisinde gerçekleştirilmesi bekleniyor.

Beydağ Belediye Başkanı Feridun Yılmazlar, 2 bin yıllık ata tohumu olan karakılıç buğdayının ilçede yaygınlaşması için çalışmalarına başladı. Ekilen buğdayın ilk hasadı gerçekleştirilirken, Başkan Yılmazlar, "Dışarıdan sağlığını olumsuz etkileyecek tohumlar yerine, ata tohumu olarak bilinen karakılıç tohumlarımızı kullanacağız. Yerel tohumumuzu en kısa süre içerisinde genele yaymaya çalışacağız. Ayrıca şimdi başlamış olduğumuz "Her Köye Bir Fırın" projemiz ile yetişen karakılıç buğdaylarımızla o fırınlarda hemşehrilerimiz imcece usulü ile kendi ekmeklerini kendileri yapacaklar." dedi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin tarım ve hayvancılığı destekleme projelerinden süt tankı desteği Kavaklıdere'li üreticilerin yüzünü güldürdü. Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin 3 tonluk süt tankını Kavaklıdere Ortaköy Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin kullanımına sunmasıyla birlikte, kapasite 150 litre sütte 600 litreye, üretici sayısı da 5'den 27'ye çıktı.

Atakum Belediyesi, yerel tohumların geleceğe taşınmasında önemli bir adım attı. Karadeniz'in ilk tohum bankası olan AtaTohum Merkezi, 232 çeşit tohumla Samsun'da kuruldu. Karadeniz bölgesinde kurulan ilk tohum bankası olan AtaTohum, öncelikle Samsun ve çevre kentler olmak üzere tüm Karadeniz'deki atalık tohumları toplayarak envanterine ekleyecek. Elde edilen tohumlar, çiftçiler ve yerel tohum grupları ile paylaşılacak.

Akhisar Belediyesi, kırsal kalkınma ve tarımsal ekonomiyi desteklemek amacıyla, Belediyeye ait atıl olarak bekleyen 250 dönüm araziye ekmiş olduğu buğdayın ilk hasadını yaptı. Hasadı yapılan buğdaylar ihtiyaç sahibi ailelere ücretsiz dağıtılacak.

Karadeniz Ereğli Belediyesi sağlıklı tarımı desteklemek için ata tohumu üretimine başladı. Belediyenin Delihakkı'daki arsalarında kurulan açık ve kapalı seralar üretime açıldı. Çeşitli illerden ve köylerden 12 çeşit ata tohumuyla üretime başlandı. 2 yıl içerisinde Tohum Bankası'nı kurmak ve tüm vatandaşlara, köylere tohumları, fideleri dağıtmak hedefleniyor.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, Silifke ziyareti kapsamında Balandız Mahallesi'nde Büyükşehir Belediyesi'nin çiftçilere dağıttığı Ata tohumlarından üretilen yöreye özgü sarı buğdayın ilk hasadını gerçekleştirdi. Balandız'da üretilen buğdaylar, Mersin Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi (MERSİNDEN KOOP) tarafından Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım fiyatının 2 katına alınacak. Buğday, gelen talepler doğrultusunda MER-EK Ekmek Fabrikası başta olmak üzere un ya da bulgur olarak değerlendirilecek.

Atakum Belediye Başkanı Av. Cemil Deveci, ilçedeki kadınların el emeği ürünlerini ekonomiyi kazandırmayı amaçlayan Kadın El Emeği Pazarı'nın açılışını yaptı. Başkan Deveci, Atakum Belediyesi'nin öncülüğünde kentteki kadınlarca oluşturulan Atakum Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'nin el emeği ürünlerinin Atakum Belediyesi tarafından Türkiye ve dünya pazarına ulaştırılacağını belirtti.

KÜLTÜR & SANAT & ETKİNLİK

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer kültür sanat üreticileriyle bir araya gelerek önerilerini dinledi ve fikir alışverişini yaptı. Toplantının kapanış konuşmasını yapan Başkan Tunç Soyer, "Bugün birbirinden yaratıcı fikirler ve çözümler ortaya atıldı. Bunları derleyip toparlayacağız ve Büyükşehir olarak ne yapacağımıza dair yol haritasıyla birlikte sizinle paylaşacağız. Aynı çatı altında aynı heyecanı ve aynı umudu taşıyoruz" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Askıda Fatura kampanyasına destek olanlara 10 Haziran'da online yayınlanan Ceyhan Yılmaz'ın gösterisi için bilet hediye etti.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, 21 Haziran Dünya Müzik Günü etkinlikleri kapsamında şehrin farklı yerlerinde bir dizi konser programı düzenledi. Koronavirüs önlemlerinin alındığı konserler ücretsiz gerçekleştirildi.

Kuşadası Belediyesi çeşitli kültür-sanat etkinliklerine ev sahipliği yapan Erkan Yücel sahnesini yeniledi. Sahneye, ortopedik engelli vatandaşların, etkinlikleri rahatlıkla izleyebilmeleri için özel bir alan eklendi.

Adana Büyükşehir Belediyesi, 2020'nin ilk ayında Tarih Vakfı ile imzaladığı protokolü kapsamında dünyada COVID-19 nedeniyle yaşanan olağan dışı günlerde düşünürlerin tarihsel bakış açısı ile gündeme dair meseleleri yorumladığı online söyleşiler yayınlanıyor.

Kartal Belediyesi tarafından, 2 aylık periyotlarla çıkarılan; edebiyat, sanat, kültür dergisi "KE"nin 4. Sayısı (Temmuz-Ağustos) çıktı. Dergi, bu sayıda Türk yazınının kıymetli kalemlerinden Birhan Keskin'i konuk ediyor.

Nilüfer Belediyesi her yıl düzenlenen Sahne Eseri Yazma Yarışması'nı bu yıl da Mitos Boyut Yayınları iş birliği ile gerçekleştiriyor. Yarışma, toplumun meselelerini sahne fikrini merkeze alarak ve tiyatro estetiği içerisinde aktarmayı amaçlıyor. Yarışma ile, genç yazarları teşvik etmek, ülkenin tiyatro birikiminden beslenerek yerli tiyatro oyunu repertuarını zenginleştirmek hedefleniyor. Başvurular Yüzüncü Yıl Eğitim ve Sanat Merkezi'ndeki Nilüfer Belediyesi Tiyatro Müdürlüğü'ne elden, iadeli taahhütlü posta veya kargo yoluyla 3 Temmuz 2020 tarihine kadar yapılabilecek.

Didim Belediyesi, Didim Kaymakamlığı ve Didim İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü arasında, "Didim Masalını Yazıyor" projesi ile ilgili protokol imzalandı. Didim Masalını Yazıyor projesi kapsamında, Didim'in kültürel değerlerinin, antik kahramanlarının, kendine özgü ürünlerinin çocuklara tanıtılması sevdirilmesi ve benimsetilmesi amaçlanıyor. Proje kapsamında Didim'i anlatan 11 masal kitabı İngilizce ve Türkçe olarak basılarak, kentin tanıtımına da katkı sağlanmış olacak.

DAYANIŞMA

Seyhan Belediyesi ücretsiz dağıtacağı "Sağlık Kart"la isteyen vatandaşların anlaşmalı hastanelerde yüzde 50'ye varan indirim imkanıyla tedavi olmasına olanak sağlayacak. Vatandaşlar, belediyedeki "Halk Masa"ya bir kez başvurarak koşulsuz ve ücretsiz alabileceği "Sağlık Kart" ile anlaşmalı sağlık kuruluşlarındaki indirimlerden faydalanabilecek.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi askıda fatura uygulaması yeni alanları ile dayanışma ağını genişletiyor. İBB tarafından ihtiyaçları denetlenmiş 0-3 yaş aralığında bebeği olan annelerin İstanbul kartlarına vatandaşlar dilediği tutarda destek olabilecek.

Bayraklı Belediyesi; Türkiye'ye Köprü Vakfı (Bridge to Turkey Fund) iş birliğiyle, ilçedeki dar gelirli ailelerin çocuklarına, içinde çeşitli hediyelerin olduğu çanta dağıttı. Gönüllülük esasına göre çalışan Birleşmiş Milletler onaylı vakıf yetkilileri, koronavirüs salgını sürecinin büyük bölümünü evlerinde geçiren 300 çocuğa ulaştı.

Çankaya Belediyesi' nin 0-6 yaş grubu çocukları hedeflediği, ihtiyaç sahibi 2 bin 332 aileye süt dağıtımını devam ediyor.

Artvin Belediyesi, Haziran ayı Olağan Belediye Meclis Toplantısında; Belediye mülklerinde kiracı olan esnafın, 2.5 aylık pandemi sürecinde işyerlerinin kapanmasından dolayı biriken borçlarını ödeyebilmeleri amacıyla kira desteğinde bulunmanın yanı sıra, iş yerlerini açtıktan sonraki 1 ay daha kira almayarak toplamda 3.5 aylık kira desteği sağlama kararı aldı.

Saruhanlı Belediyesi nin ve Belediye Başkanı Zeki Bilgin'in özel arazisine ekilen toplam 25 dekar buğdayın hasadına başlandı. Buğdaylar un yapıp ihtiyaç sahibi vatandaşlara dağıtılacak.

Tepebaşı Belediyesi Aşevi'nde hijyen koşullarına uygun biçimde hazırlanan yemekler, Belediye ekipleri tarafından ihtiyaç sahibi vatandaşların evlerine servis ediliyor. 95 hanede yaşayan 120 ihtiyaç sahibi vatandaş, hergün sıcak yemek hizmetinden faydalanıyor.

Nilüfer Belediyesi "Bizim Bahçe Engelsiz Sosyal Yaşam Merkezi" engelli bireylere aile ve yakınlarıyla birlikte ücretsiz tatil yapma fırsatı sunuyor. Tatil imkanından yararlanmak isteyenler 4441603'ü arayarak veya dilekçe yoluyla başvuru yapabiliyor.

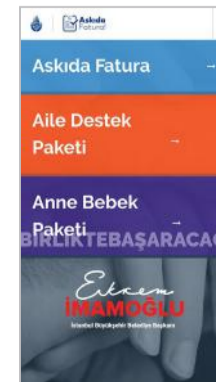
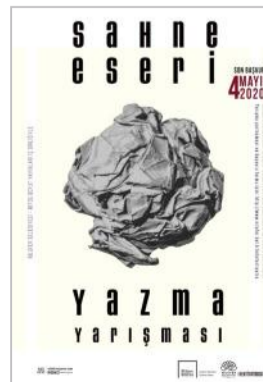
SPOR

Antalya Büyükşehir Belediyesi' nin ücretsiz spor imkanı sunduğu Antalya Spor ve Fitness Merkezleri (ASFİM), normalleşme süreciyle birlikte faaliyetlerine yeniden başladı. Hijyen ve sosyal mesafe koşulları sağlanan spor salonlarında sadece 10 kişi aynı anda spor yapabiliyor. Grup değişiminde bir saat ara verilerek salonlar yeniden dezenfekte ediliyor.

Adana Büyükşehir Belediyesi uzman eğitmenler eşliğinde sosyal mesafeli spor eğitimlerine başladı. Adana Büyükşehir Belediyesi Gençlik Spor Daire Başkanlığı bünyesindeki deneyimli spor eğitmenleri parklarda vatandaşlara, bilinçli spor yapma olanağı sunuyor. Sosyal mesafe kurallarına uyularak gerçekleştirilen sabah ve akşam sporlarında, vatandaşlar sakatlıklara karşı bilinçlendirilirken, parklardaki spor aletlerini en verimli şekilde kullanmayı öğreniyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbullulara spor yapabilecekleri yeni alanlar kazandırmak amacı ile şehrin 32 farklı noktasındaki okul bahçesine spor salonu yapıyor. Yeni eğitim ve öğretim döneminde kullanıma hazır olacak salonlarda öğrenciler, beden eğitimi derslerini yapabilecek. Ayrıca kulüpler ve tüm İstanbullular haftanın yedi günü salonları kullanabilecek.

Çankaya Belediyesi tarafından Çiğdem Mahallesi'nde yapımı devam eden ikinci yüzme havuzunda çalışmalar sürüyor. Bu yıl yaz aylarında yapımı tamamlanacak spor tesisinin Eylül ayında hizmete açılması planlanıyor. Kaba inşaatı tamamlanan yüzme havuzu olimpik standartlarda hizmet verecek. Tesiste ayrıca vatandaşlar için yoga, pilates, aerobik ve step alanları da yer alacak.

ÇEVRE

Ankara Büyükşehir Belediyesi rekreasyon ve yeşil alanlar ile park ve bahçelerde toprak ve bitkilerin kalitesini artıran sıvı gübre kullanımına ağırlık vermeye başladı. Yeni sezonda piyasanın altında fiyattan sıvı gübre aldıklarını belirten Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı Hasan Muhammet Gültaş, bu yöntem sayesinde 36 milyon TL tasarruf sağladıklarını açıkladı.

Atakum Belediyesi, Sıfır Atık Projesi kapsamında geri kazanılması mümkün olan atıkları mobil merkezlerde ayrıştırarak topluyor. Kentin iki ayrı noktasına konumlandırılan Atık Getirme Merkezlerindeki ayrı atık girişlerinden kağıt, plastik, metal, cam, elektronik atık, bitkisel yağ ve atık pil olmak üzere yedi ayrı türde atık toplanıyor.

Buca Belediyesi, İzmir'in Şahin Tepesi'ne çöp operasyonu gerçekleştirdi. Şahin Tepesi'nde temizlik seferberliği başlatan Buca Belediye Başkanı Av. Erhan Kılıç ve çevre gönüllüleri, bölgeden 3 kamyon çöp topladı.

EĞİTİM

Küçükçekmece Belediyesi Bilgi Evleri'ne bağlı "Great Lake Fighters" robotik takımı, dünya çapında 45 ülkeden 20 bin takımın ve Türkiye'den yüzlerce okulun katılım gösterdiği VEX Robotics Türkiye finallerinde, turnuvanın en prestijli ödülü olan Excellence Award'ı alarak Amerika'da gerçekleşecek olan dünya şampiyonasında Türkiye'yi temsil etmeye hak kazandı.

Buca Belediyesi, Kızılıçullu Bilim ve Sanat Merkezi ile Türkiye'nin ilk akademik eğitim veren belediyesi oldu. Bilim ve sanat alanında gelecek vaat eden öğrencilere ücretsiz eğitim veren Merkez, gençlere proje üretme imkanı sağlayarak uluslararası alanda Türkiye'yi temsil etmenin yolunu açıyor. BUCA IMSEF adlı yarışma da düzenleyen Merkez, Ekim ayında 42 ülkeden lise öğrencisini bilim ve sanat alanında projeleriyle Buca'da ağırlayacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin pandemi süreci nedeniyle eve kapanmak zorunda kalan çocuklara yönelik geliştirdiği, "Online Oyun Grubu", ilk mezunlarını verdi. İlk mezunlardan 35 öğrenci, diplomalarına, sanal ortamda kavuştu. Dilek İmamoğlu'nun geliştirdiği ve koordinatörlüğünü üstlendiği proje kapsamında mezun olan toplam 370 minik öğrenci, Kemerburgaz Kent Ormanı'nda ağırlanacak. Online Oyun Gruplarının yeni dönemi için başvurular devam ediyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Beyoğlu Örnektepe'deki öğrenci yurdu inşaatını ve Çatalca Ekoloji Gençlik ve Bilim Köyü projesini tamamladı. Yuvamız İstanbul Projesi kapsamında eğitimi 6 hafta süren online oyun grupları programı ilk mezunlarını verdi. 4-6 yaş arasında çocuklar için tasarlanan program yeni kayıt alımlarına da başladı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Koronavirüs salgını nedeniyle okul öncesi öğrenimlerini tamamlayamayan ve 3 aya yakın süre evde kalan 6 yaş civarındaki çocukların velilerinin, "çocuğum ilkokula başlayabilecek olgunluğa sahip mi?" kaygısını gidermek için ücretsiz "Metropolitan Olgunluk Testi"ni başlattı. Çocukların olgunluk seviyelerinin ölçüldüğü testten yararlanmak isteyenler, "0324 533 22 04" numaralı telefonda randevu oluşturabiliyor.

Muratpaşa Belediyesi'nin, daha demokratik, daha mutlu bir aile ve toplum yapısının oluşmasına destek amacıyla hayata geçirdiği 3- 11 yaşlarında çocuğu olan babalara yönelik "Baba Destek Programı"na katılan 40 baba sertifikasını aldı. Anne Çocuk Eğitim Vakfı (ACEV) ve Muratpaşa Belediyesi Kriş Müdürlüğü'nce yürütülen programa; Merkez, Türkan Saylan, Dutlubahçe, Konuksever ve Münir Özkul sosyal kreşlerine devam eden 3-6 yaş dönemi çocukların babaları katıldı.

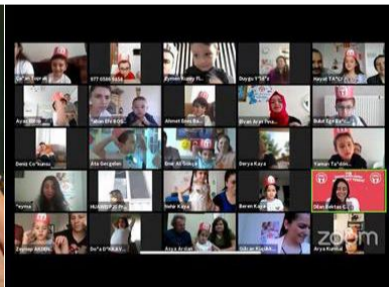
Küçükçekmece Belediyesi "Evde Çocuklarla Yapılabilecek 100 Etkinlik" kitapçığını online olarak yayınladı. Kitapçığa Belediye web sitesi üzerinden ulaşılabilir.

ETKİNLİK

Narlıdere Belediyesi 26 Haziran tarihinde genç aşçılar yarışmasını gerçekleştiriyor. Belediye web sitesi üzerinden yapılan başvurularla, yarışmada dereceye girenlere özel ödüller verilecek.

Edirne Belediyesi, COVID-19 tedbirleri kapsamında sinemaya gidemeyen vatandaşlar için arabalı sinema keyfi etkinliği düzenliyor. "Aracınla gel; eğlenceye katıl" sloganıyla gerçekleştirilecek olan etkinlikte Türk Sineması'nın en beğenilen filmleri Edirneliler ile buluşacak. Arabalı sinema keyfinin ilk gösterimi 27 Haziran Cumartesi 21.30'da; Türk sinemasının başyapıtı olarak sayılan, başrollerini Kadir İnanır ve Türkan Şoray'ın oynadığı "Selvi Boylum Al Yazmalım" ile başlayacak.

Bornova Belediyesi "Okul Dışarıda" projesi ile normalleşme süreci ile dışarıya çıkmaya başlayan çocuklara özel etkinlik düzenledi. Kavaklıdere ve Gökdere Mahallelerinde sosyal mesafe tedbirleri alınarak gerçekleşen etkinlikle moral bulan çocuklar eğlenceli bir gün geçirdi. 15 'er kişilik gruplar halinde etkinlik alanına alınan 4-6 yaş arası çocukların önce ateşi ölçüldü, ardından da maske dağıtıldı. Sosyal mesafe kuralına göre yerleştirilen çemberlerin içindeki sandalyelerde çalan müziklerle eğlenen minikler, koronavirüsten korunmak için yapılması gerekenleri, el yıkama yöntemleri gibi konularda da bilgilendirildi.

DiĞER

Buca Belediyesi, "Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı"na üye oldu. Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği tarafından oluşturulan; belediyeleri ortak paydada buluşturarak, modern ve sürdürülebilir kentlerin temelini atmayı hedefleyen Ağ ile iklim krizi, yoksulluk, adalet, ekonomik eşitsizlik gibi konularda ortak projeler hayata geçirilecek.

European Network of Innovation for Inclusion (Avrupa Kapsayıcılık için İnovasyon Ağı)'ın web sitesi, kuruluşuna Türkiye'den üye olan ilk belediye olma özelliğini taşıyan **Beşiktaş Belediyesi**'nin, Covid19'la olan başarılı mücadelesine geniş bir şekilde yer verdi. Web sitesinde Beşiktaş Belediyesi'nin salgına karşı geliştirdiği yenilikçi ve köklü önlemlerin altın çizildiği basın bültenleri yayımlandı.

Efeler Belediyesi

koronavirüs salgınında normalleşme dönemine geçilmesiyle birlikte bünyesindeki işletmelerin açılmasından önce personellerine Covid-19 testi yaptırdı.

Muğla Büyükşehir

Belediyesi, şehircilik alanının marka yarışması olan Golden City Awards 2020 Halk kategorisinde, 30 Büyükşehir Belediyesi arasında "Yaşama Değer Katanlar" ana temasında ilk 5 içerisinde yer alarak finale kaldı.

